

Ma-scriptie Geschiedenis van Politiek en Maatschappij

Titel: Dingen die niet voorbij gaan: De ontwikkeling van de herinnering aan de *Aboriginal Tent Embassy* onder Aboriginals (1972-2012).

Naam: Monique Zuidema
S6628060
m.zuidema@students.uu.nl

1^e beoordelaar: Dhr. Dr. M. L. Kuipers
m.l.kuipers@uu.nl

Datum: 22-06-2020

Aantal woorden: 13.731 woorden

Abstract

In deze scriptie staat de ontwikkeling van de herinnering aan de protestactie *Aboriginal Tent Embassy* onder Aboriginals centraal. Deze herinneringen zijn vastgelegd in interviews, die de basis vormen voor het onderzoek naar de *Aboriginal Tent Embassy*. Over een tijdspanne van 1972 tot 2012, verdeeld in drie tijdvakken, wordt de herinnering geanalyseerd op drie componenten: de herinnering aan de protestactie zelf, de herinnering aan de gestelde eisen en de herinnering aan de reactie van de overheid. Als basis van dit onderzoek geldt een theoretisch kader waarin het denken over herinneringen is toegelicht. In de hoofdstukken is vervolgens onderzocht hoe de collectieve ervaring zich ontwikkelt en in hoeverre deze collectieve ervaring met de collectieve herinnering overeenkomt. Uit de analyse is gebleken dat de herinnering aan de *Embassy* grotendeels consistent blijft over de jaren. Het belang van de *Embassy*, het belang van landrechten en de boosheid jegens de overheid en het beleid vormen hierbij de kern van de herinnering. Deze aspecten werken transgenerationeel door en zijn gelijk in de collectieve ervaring en de collectieve herinnering. Niet alle herinneringen blijven constant, sommige veranderen over de jaren. Zo worden het economische en politieke aspect in de herinneringen over de jaren steeds belangrijker. Dit wordt echter niet zozeer veroorzaakt door generatiewisselingen, maar doordat substantiële veranderingen op deze gebieden uitblijven en deze aspecten in het dagelijks leven belangrijker werden.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Herinneren en Generaties	10
1.1 <i>Individueel of collectief: het herinneringsdebat</i>	10
1.1.1 Individuele herinneringen	10
1.1.2 Collectieve herinneringen	12
1.1.3 Herinneringen en Aboriginals	13
1.2 <i>Generaties</i>	13
<i>Conclusie</i>	15
Hoofdstuk 2: Het ontstaan van een herinnering -1972	16
2.1 <i>Herinnering aan de protestactie</i>	17
2.2 <i>Herinnering aan de gestelde eisen</i>	20
2.3 <i>Herinnering aan de reactie van de overheid</i>	23
<i>Conclusie</i>	25
Hoofdstuk 3: De verwerking van een herinnering – 1972-2012	27
3.1 <i>1972 – 1992: Hoop doet leven</i>	28
3.1.1 Herinnering aan de protestactie.....	28
3.1.2 Herinnering aan de gestelde eisen.....	29
3.1.3. Herinnering aan de reactie van de overheid.....	32
<i>Conclusie</i>	33
3.2 <i>1993 -2012: Laat ons zegevieren</i>	34
3.2.1 Herinnering aan de protestactie.....	34
3.2.2. Herinnering aan de gestelde eisen.....	35
3.2.3. Herinnering aan de reactie van de overheid.....	36
<i>Conclusie</i>	37
Conclusie	39
Literatuur	42
<i>Primaire bronnen</i>	42
<i>Secundaire literatuur</i>	43
<i>Websites</i>	46

Inleiding

Al ruim veertig jaar staat er voor het parlamentsgebouw in Canberra een tentenkamp. Op 26 januari 1972 kwamen vier Aboriginal mannen (Michael Anderson, Billy Craigie, Tony Coorey en Bertie Williams) vanuit Sydney naar Canberra om de *Aboriginal Tent Embassy* (hierna: *Embassy*) op te richten, door het symbolisch planten van een strandparasol op het gazon voor het parlamentsgebouw. De *Embassy* werd opgericht als reactie op de weigering van de liberale McMahon-coalitie om de landrechten van Aboriginals¹ te erkennen. Na het verkrijgen van volledige burgerrechten na het referendum in 1967 richtten de Aboriginals en Torres Strait Islanders (hierna: Aboriginals)² zich op het verkrijgen van landrechten.

In de ogen van de Aboriginals hebben de kolonisten in de achttiende eeuw het land van hen afgepakt en zouden grote delen van Australië aan de Aboriginal-stammen toebehoren.³ De Australiërs gingen echter uit van *Terra Nullius*: de legitimerende gedachte dat het land tot niemand behoorde toen zij aankwamen en zij dus in hun recht stonden toen zij het land zich toe eigenden.⁴ In 1971 spande de Yirrkala-stam een rechtszaak aan om het land dat hen volgens overlevering toebehoorde terug te krijgen. Het hoogerechtshof besloot hier niet in mee te gaan, maar naar aanleiding van deze uitspraak had minister-president Gough McMahon wel toegezegd een commissie in te stellen om het beleid jegens Aboriginals te herzien. Het door de commissie samengestelde rapport werd op 26 januari 1972 gepresenteerd. Hoewel McMahon beaamde dat ‘er onder de veranderende omstandigheden van de jaren 1960 en 1970 een groter bewustzijn van de wensen van de Aboriginals was ontstaan’⁵, werd er besloten om geen wetwijzingen door te voeren om de gewenste *Land Rights* in te willigen, maar de grond enkel aan de Aboriginals te verpachten.

Dit statement was voor activistische Aboriginals de druppel die de emmer deed overlopen. De Aboriginals hadden hoop op een snelle verbetering van hun politieke en economische situatie na het referendum in 1967, waarin de Australische bevolking met een meerderheid van 97% instemde met de afschaffing van discriminerende federale wetgeving

---

¹ De term Aboriginals is niet onomstreden. Tot de jaren 1960 werd in de internationale literatuur vaak ‘*Aborigines*’ gebruikt, maar tegenwoordig wordt het als ongeschikt beschouwd. In het Engels wordt tegenwoordig vaak verwezen naar *Aboriginal people* of *indigenous Australians*. Hiermee wordt namelijk erkend dat er verschillende Aboriginal groepen en talen zijn en niet slechts één groep Aboriginals. In het Nederlands is momenteel Aboriginals echter nog steeds het meest gangbare, vandaar dat er in deze scriptie verwezen wordt naar de inheemse Australiërs als Aboriginals.

² In 1964 werden de Torres Strait Islanders erkend als specifieke culturele groep in het manifest van de *Federal Council for the Advancement of Aborigines*, sindsdien wordt er gesproken over *Aboriginal people* en *Torres Strait Islanders*.

³ Lorna Lippmann, “Aboriginal – White Attitudes,” in F.S. Stevens, *Racism: The Australian Experience (Volume Two)* (Sydney: ANZ Book Co, 1972), 137.

⁴ Anthony Moran, “As Australia decolonizes: Indigenizing settler nationalism and the challenges of settler/indigenous relations,” *Ethnic and Racial Studies* 25:6 (2002), 1016.

⁵ Gough McMahon, *Australian Aborigines Commonwealth Policy and Achievements – Statement by the Prime Minister* (Canberra: Commonwealth Government Printing Office (26-01-1972), 1.

jegens de Aboriginals. Frustraties door het uitblijven van deze afschaffing werd onder andere geuit in de oprichting van de *Embassy*. De *Embassy* bleef uiteindelijk zes maanden bestaan en werd in juli 1972 met geweld door de politie ontruimd. Tot viermaal toe werd de *Embassy* opnieuw opgebouwd, maar de laatste *Embassy* werd op 12 september 1972 ontruimd.

De *Embassy* geldt niet als losstaand protest, maar kan worden gezien als onderdeel van het Aboriginal-activisme dat in de jaren 1920 ontstond. In de beginjaren stond nationale inclusie, behoud van de Aboriginal-identiteit en politieke emancipatie centraal. Antropoloog Kerry Howe geeft aan dat na de Tweede Wereldoorlog de Australische regering echter inzette op assimilatie. De regering stelde als voorwaarde dat een substantieel deel van de Aboriginal-cultuur diende te worden opgegeven als prijs voor burgerschap en gelijkheid, maar dit was voor de meeste politiek actieve Aboriginals onacceptabel.⁶ De Aboriginal-activisten spraken zich in de late jaren vijftig daarom uit voor integratie, omdat dit werd opgevat als een manier van inclusie waarbij ook de identiteit en het erfgoed van minderheden wordt gerespecteerd.⁷ Beiden processen stonden echter voor integratie van de minderheid binnen in een grotere nationale gemeenschap.

Historicus Russell McGregor geeft aan dat op dit punt de protesten in de vroege jaren 1970 een breekpunt vormen met de voorgaande protesten.⁸ Er ontstond namelijk een substantiële accentverschuiving in de protesten, waarbij het opbouwen van een pan-Aboriginal identiteit en solidariteit voorrang kreeg op de integratie van de Aboriginals in de Australische gemeenschap. McGregor wijst hiervoor twee redenen aan. Ten eerste werd het rechtzetten van misstanden, het beëindigen van discriminatie en het veiligstellen van de publieke waardering voor Aboriginals na het referendum in 1967 niet gerealiseerd. Hierdoor verloren veel activisten het vertrouwen in een volledige integratie. Daarnaast trad in de jaren zestig een nieuwe generatie Aboriginal-activisten op de voorgrond. De jaren 1960 vormden wereldwijd het tijdperk van de jeugdrebellie, en de jongere generatie Aboriginal-activisten verkondigde zelf deel uit te maken van dit bredere fenomeen.⁹ Howe geeft aan dat binnen de Aboriginal-cultuur waardering en respect voor hun oudsten een belangrijke waarde is, bestaan van intergenerationele spanningen onder Aboriginals ontkent hij echter niet.¹⁰

---

⁶ K. Howe, "Essay and Reflection: On Aborigines and Maori in Australian and New Zealand Historiography," *The International History Review* 10:4 (1988), 600.

⁷ K. Howe, "Essay and Reflection," 602.

⁸ R. McGregor, "Another Nation: Aboriginal Activism in the late 1960s and the early 1970s," *Australian Historical Studies* 40:3 (2009), 343.

⁹ R. McGregor, "Another Nation," 348.

¹⁰ K. Howe, "Essay and Reflection," 596.

In de literatuur wordt de *Embassy* veelal genoemd als hét voorbeeld van Aboriginal-protesten.¹¹ Zo noemen de politicologen Paul Muldoon en Andrew Schaap het protest als het grootste en belangrijkste politieke protest in de Australische geschiedenis. Zij zijn van mening dat dit de eerste keer was dat de Aboriginals de federale overheid confronteerden. Zij koppelen de protesten aan de val van de McMahon-coalitie in 1972.¹² Geograaf Kurt Iveson beaamt dit. Door voor het parlamentsgebouw te gaan protesteren zaten ze in het hart van bestuurlijk ‘wit’ Australië en acht het daarmee een symbolisch sterk protest.¹³ Ook de naamgeving *Embassy* versterkte het protest volgens Iveson. Hierdoor vestigden de Aboriginals aandacht op de koloniale onteigening door de witte Australiërs. Zonder landrechten waren ze als vreemdelingen in hun eigen land. Daarnaast symboliseerden de tenten van de *Embassy* de slechte omstandigheden waarin vele Aboriginals ten opzichte van de witte Australiërs leefden.

In 2014 schreven de historici Gary Foley, Andrew Schaap en Edwina Howell het overzichtswerk *The Aboriginal Tent Embassy*, waarin de belangrijkste werken over de *Embassy* verzameld zijn. Hiermee nam de aandacht voor de *Embassy* toe en sindsdien zijn er diverse artikelen verschenen die stil staan bij de significantie van de *Embassy* en de Aboriginal-protesten. Bovendien geldt dat de *Embassy* gelieerd is aan het bredere academische debat over de ontwikkeling van de multi-etnische Australische samenleving. Zo legt historicus Russell McGregor de relatie tussen de *Embassy* en de ontwikkeling van het pan-Aboriginalisme, en stelt socioloog Anthony Moran dat *Aboriginality*, waar de Aboriginals tijdens de *Embassy* onder andere voor streeden, niet de oorzaak moet zijn van een volledige scheiding tussen Aboriginals en de witte Australiërs.¹⁴

Het bestaande historiografische onderzoek naar de *Embassy* is grotendeels gebaseerd op interviews die gegeven zijn door zowel betogers die zelf aanwezig waren bij de *Embassy* als latere generaties. In deze interviews staat veelal de herinnering aan de *Embassy* centraal: hoe hebben de Aboriginals deze protestactie beleefd? Deze primaire herinneringen vormen hierdoor een belangrijk onderdeel in het onderzoek naar de *Embassy*; ze staan als primaire bron immers het dichtstbij de beleving van de Aboriginal-activisten. Daarnaast vormt de reflectie van deze herinnering een belangrijk onderdeel van het huidige politiek activisme van Aboriginals. De manier waarop de Aboriginals terugkijken op het protest beïnvloedt ook hun huidige convictie. Omdat de herinneringen een belangrijke basis vormen voor onderzoek naar de protesten is het

---

¹¹ S. Macintyre, *A Concise History of Australia*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2004), 227.

¹² P. Muldoon and A. Schaap “Aboriginal Sovereignty and the Politics of Reconciliation: The Constituent Power of the Aboriginal Embassy in Australia,” *Environment and Planning D: Society and Space* 30, no. 3 (2012), 539.

¹³ K. Iveson “‘Making Space Public’ through Occupation: The Aboriginal Tent Embassy, Canberra,” *Environment and Planning A* 49, no. 3 (2017), 542.

¹⁴ R. McGregor, “Another Nation,” 345.; Anthony Moran, “As Australia decolonizes,” 1017.

van belang om te weten hoe deze herinneringen zich over de tijd hebben ontwikkeld. Dit onderzoek richt zich daarom op de dynamiek in de herinneringen aan het protest in de periode 1972 tot 2012. Daarnaast kan door dit onderzoek worden aangetoond of de substantiële accentverschuiving binnen het Aboriginal-activisme inderdaad als reactie op teleurstelling en door een generatiewisseling werd veroorzaakt, zoals McGregor betoogt.

Het analyseren van de interviews in dit onderzoek maakt het van belang theorieën over herinneringscultuur nader te beschouwen. Herinneringscultuur wordt vooral toegepast op de verwerking van het oorlogsverleden in onder andere Duitsland en Oostenrijk, maar het vindt zijn oorsprong in de ontwikkeling van het concept 'collectieve herinnering'. Socioloog Maurice Halbwachs introduceerde dit concept in 1925. Hij typeert een collectieve herinnering als een constructie van een bepaald beeld van een gebeurtenis of periode uit het verleden van een bepaalde groep, dat betrekking heeft op de uitingen van historische beelden uit het gedeelde verleden van deze groep. Een groep die een collectieve herinnering deelt kan allerlei vormen aannemen; een land, religie of een organisatie.¹⁵ In deze scriptie gaat het om het vormen van collectieve herinneringen van de Aboriginals als groep van de *Embassy* als gebeurtenis. Een collectieve herinnering beperkt zich niet tot hen die de gebeurtenis hebben meegemaakt. Ook zij die zich op een of andere manier verbonden voelen met de gebeurtenis kunnen meedelen in de collectieve herinnering. Dit is echter niet het geval met een collectieve ervaring. Een collectieve ervaring wordt alleen gedeeld door hen die aanwezig waren bij de gebeurtenis, de *Embassy*. Omdat de groep die de collectieve ervaring deelt anders is dan de groep die de collectieve herinnering deelt, hoeven de ervaring en de herinnering niet overeen te komen.

Deze masterscriptie onderzoekt de herinnering aan de *Embassy* in de eerste veertig jaar na het protest tegen het licht van de herinneringscultuur. Binnen dit onderzoek geldt de volgende hoofdvraag: Hoe heeft de herinnering van de Aboriginals aan de *Aboriginal Tent Embassy* zich ontwikkeld tussen 1972-2012? Om een volledig beeld te krijgen zal deze hoofdvraag worden ondersteund door deelvragen, die in de hoofdstukken behandeld zullen worden. De belangrijkste deelvragen zijn: Wat zijn de belangrijkste vormen van herinneren en gelden deze ook voor de Aboriginal-cultuur? Zijn er in de interviews verschillen af te leiden tussen de collectieve ervaring en de collectieve herinnering? Verandert de collectieve ervaring over de jaren? Om deze vragen operationeel te maken worden telkens de volgende componenten onderzocht: de herinnering aan de protestactie zelf, de herinnering aan de gestelde eisen en de herinnering aan de reactie van de overheid.

---

¹⁵ M. Halbwachs, *On Collective Memory* (Chicago: The University of Chicago Press 1992), 47.

Het is van belang te benoemen dat dit onderzoek gebaseerd is op bronnen die binnen de Nederlandse universiteiten en online beschikbaar zijn. Hierdoor is een aantal bronnen niet meegenomen in het onderzoek die het onderzoek kunnen aanvullen. Voor dit onderzoek zullen hoofdzakelijk interviews als primaire bronnen gebruikt worden, ondersteund met andere primaire bronnen als originele documenten, krantenartikelen en secundaire literatuur.

In dit onderzoek wordt de periode geanalyseerd tussen 1972 en 2012. Als beginpunt is het jaar 1972 gekozen, omdat in de zomer van dit jaar de *Embassy* werd opgericht. Het eerste gedeelte van het onderzoek zal zich dan ook richten op interviews die tijdens het protest zelf zijn afgenomen, en speeches die tijdens het protest zijn gegeven. In september 1972 werd de *Embassy* definitief ontruimd, wat het einde van de protestactie betekende. Het tweede gedeelte van het onderzoek zal zich richten op het tijdsframe 1972 tot 1992. Op de twintigste verjaardag van de oorspronkelijke protesten, werd de ambassade definitief hersteld op haar oorspronkelijke locatie voor het oude parlamentsgebouw in Canberra. Demonstranten probeerden opnieuw inheemse kwesties aan de orde te stellen, uit vrees dat de regering de inheemse Australiërs weer zouden vergeten.¹⁶ De heroprichting van de *Embassy* betekende het einde van de relatief rustige periode waarin de federale overheid vooruitstrevende initiatieven initieerde om de situatie van de Aboriginals te verbeteren.¹⁷ Het derde gedeelte van het onderzoek zal zich richten op het tijdsframe 1993 tot 2012. Het jaar 2012 geldt als eindpunt voor dit onderzoek, omdat dit het veertigste jubileum was van de *Embassy*. Er werd in Australië veel aandacht besteed aan dit jubileum, wat een reflectiemoment vormde voor veel Aboriginals. Deze reflectie is vastgelegd in een groot aantal interviews die in 2012 gegeven zijn.

Dit onderzoek zal zich richten op interviews en speeches die door Aboriginals zijn gegeven met betrekking tot de *Embassy*. Deze interviews zijn deels beschikbaar als geluids- of filmfragmenten, die online te raadplegen zijn. De website www.kooriweb.org zet zich onder leiding van historicus Gary Foley in om informatie te verstrekken 'over de 240 jaar durende strijd van Black Australia voor gerechtigheid...'¹⁸ en heeft vele interviews over de *Embassy* verzameld. In het boek '*The Aboriginal Tent Embassy*' hebben historici Gary Foley, Andrew Schaaap en Edwina Howell transcripten verzameld van interviews die tijdens de protestactie gegeven zijn. De Australische media hebben meer recente interviews online beschikbaar. Deze interviews zullen in twee categorieën worden verdeeld; interviews met deelnemers aan de

---

¹⁶ R.M. Berndt, "The concept of Protest in an Australian Aboriginal Context," in R.M. Berndt (ed.) *A Question of Choice* (Perth: UWA Press, 1971), 38.

¹⁷ Gordon Briscoe, "The origins of Aboriginal political consciousness and the Aboriginal Embassy, 1907-1972," in Foley, G. Schaaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 49.

¹⁸ The Koori History Website. "Home", [kooriweb.org](http://www.kooriweb.org). <http://www.kooriweb.org/foley/indexb.html> (Geraadpleegd op 17-03-2020)

Embassy, die samen de collectieve ervaring vormen, en Aboriginals die zich verbonden voelen met de *Embassy*, maar niet zelf aanwezig waren. Zij vormen samen met de deelnemers de collectieve herinnering. Alle interviews zullen geanalyseerd worden aan de hand van het theoretisch kader en de drie componenten; de herinnering aan de protestactie zelf, de herinnering aan de gestelde eisen en de herinnering aan de reactie van de overheid. Hierdoor kan door middel van een discoursanalyse onderzocht worden of de herinnering aan de *Embassy* over een periode van veertig jaar is veranderd.

Het eerste hoofdstuk zal een theoretisch kader vormen waarin het denken over herinneringen wordt toegelicht. Aan de basis van elke herinneringscultuur staan herinneringen die collectief door mensen en generaties worden gedeeld. Aan de hand van de theorieën van Maurice Halbwachs, Aleida Assmann en Astrid Erll zal het herinneringsdebat worden geanalyseerd op de componenten individuele herinnering en collectieve herinnering. De herinneringen die in de interviews worden geconstrueerd zijn op het eerste gezicht immers individuele herinneringen; individuen halen herinneringen op aan iets wat zij zelf hebben meegemaakt of waarmee zij zichzelf verbonden voelen. Halbwachs, Assmann en Erll zijn echter van mening dat een individuele herinnering niet gezien kan worden als een losse eenheid, ze worden namelijk bepaald door (leef)omstandigheden en sociale interactie.¹⁹ Het collectief geheugen is daarentegen minder veranderlijk, omdat er historische bewijzen zijn opgeslagen voor de herinnering. Hoewel Aboriginals minder afhankelijk zijn van formele manieren voor het herinneren, geeft historica Helen Fordham aan dat Aboriginals na de Tweede Wereldoorlog wel zijn begonnen met het actief vastleggen van een collectief geheugen, vaak in de vorm van *Life Writing*.²⁰ Aangezien dit onderzoek zich uitspreidt over veertig jaar is er sprake van een of meerdere generatiewisselingen. Een generatiewisseling heeft invloed op herinneringen omdat er tijdens het overdragen van een herinnering details verloren gaan.²¹ Binnen het academische onderzoek is de term generaties van essentieel belang, al blijkt dat academici het verschillend duiden. Waar Assmann een generatiewisseling ziet als een socio-historische verandering, is Erll van mening dat herinneringen juist transgenerationeel doorwerken.²² Aan de hand van deze theorieën zal gekeken worden hoe herinneringen zich ontwikkelen als gevolg van generatiewisselingen.

---

¹⁹ Aleida Assmann, and Ute Frevert, *Geschichtsvergessenheit Geschichtsversessenheit. Vom Umgang mit deutschen Vergangenheiten nach 1945*. (Stuttgart: DVA, 1999), 35.

²⁰ Helen Fordham, "Remediating Australia's cultural Memory: Aboriginal memoir as social activism," *Continuum*, 32 (1), 43.

²¹ Paula Hamilton, "Memory and History in Twenty-First Century Australia: A Survey of the Field," *Memory Studies* 6 no.3 (July 2013), 374.

²² Astrid Erll, "Generation in Literary History: Three Constellation of Generationality, Genealogy and Memory," *New Literary History*, 45: 3, (2014), 385.

Na het theoretisch kader zal in het tweede hoofdstuk de protestactie van de zomer en herfst van 1972 in kaart worden gebracht. De oorzaken van de protestactie zullen worden besproken, waaruit zal blijken dat vooral de onvrede over de passiviteit van de overheid een belangrijke rol speelde. Aan de hand van de componenten ‘de herinnering aan de protestactie zelf, de herinnering aan de gestelde eisen en de herinnering aan de reactie van de overheid’ zullen de interviews en speeches geanalyseerd worden die tijdens de protestactie gegeven zijn. In het derde hoofdstuk zal het einde van de *Embassy* besproken worden en zullen de interviews en speeches die na de protestactie tot het jaar 2012 gegeven zijn worden geanalyseerd. Tenslotte zal in een slotbeschouwing de balans worden opgemaakt en een antwoord worden gegeven op de vraag hoe de herinnering van de Aboriginals aan de *Aboriginal Tent Embassy* zich ontwikkeld heeft tussen 1972 en 2012.

Hoofdstuk 1: Herinneren en Generaties

Wat is herinneren en wat is een herinnering? Het antwoord op deze vragen wordt in verschillende wetenschappelijke velden gezocht. In deze masterscriptie wordt de historische ontwikkeling van een herinnering onderzocht en daarom zal dit theoretische kader zich vooral op het historische vraagstuk omtrent herinneringen richten.

Herinneren is het proces van het herbeleven van een gebeurtenis die in het verleden heeft plaatsgevonden. Van dit proces is een herinnering de uitkomst, het product.²³ Vanuit het historisch perspectief is het belangrijkste kenmerk van herinneren dat het veranderlijk is.²⁴ Herinneringen zijn permanent aan verandering onderhevig doordat individuen in nieuwe (leef)omstandigheden een andere betekenis geven aan hun ervaringen. Dit is mogelijk doordat er vaak geen bewijs is van onze herinneringen. Anders is dit bij herinneringen waarvoor wel historisch bewijs is. Door herinneringen en historische bewijzen op te slaan in een extern geheugen, bijvoorbeeld geschreven materiaal, worden herinneringen duurzaam gemaakt en kunnen ze bijdragen aan de herinneringscultuur.

In dit onderzoek zal de ontwikkeling van een herinnering aan de *Embassy* over een tussen 1972 en 2012 worden onderzocht. De analyse in de volgende hoofdstukken zal zich vooral richten op individuele en collectieve herinneringen en daarom zal in de eerste paragraaf van dit hoofdstuk worden stilgestaan bij deze aspecten van het herinneringsdebat. Daarna zal worden gekeken wat de invloed van herinneringen op de Aboriginal-cultuur is. De volgende paragraaf zal zich richten op de invloed van generaties op (het doorgeven van) herinneringen. Binnen het academische onderzoek is de term generaties van essentieel belang, al blijkt dat academici het verschillend duiden. In het tijdsframe van veertig jaar die dit onderzoek behelst is er tenminste een generatiewisseling geweest en daarom is het essentieel om dit debat mee te nemen in het theoretisch kader.²⁵

1.1 Individueel of collectief: het herinneringsdebat

1.1.1 Individuele herinneringen

De herinneringen die in de te onderzoeken interviews naar voren komen, lijken op het eerste gezicht individuele herinneringen; individuen halen herinneringen op aan iets wat zij zelf hebben meegemaakt of waarmee zij zichzelf verbonden voelen. Maar bestaan individuele herinneringen? Maurice Halbwachs is van mening dat individuele herinneringen niet of

---

²³ Wulf Kansteiner, "Finding meaning in memory: a methodological critique of collective memory studies," *History and Theory*, 141, 180.

²⁴ Assmann, *Der lange Schatten der Vergangenheit*, 23.

²⁵ Een generatie wordt beschouwd als een groep personen van vergelijkbare leeftijd waarvan de leden binnen een bepaalde periode een opmerkelijke historische gebeurtenis hebben meegemaakt, waardoor ze verbonden worden.

nauwelijks bestaan. Zijns inziens komt een herinnering namelijk alleen tot stand door sociale interactie.²⁶ Reeds in de jaren 1920 schreef Halbwachs dat gedachten aan het verleden voortdurend gereproduceerd worden, waarbij er steeds opnieuw betekenis wordt gegeven aan het verleden. Een individuele herinnering geldt hierdoor voornamelijk als een constructie en niet als vastgestelde representatie van een ervaring. Deze constructie is volgens Halbwachs dan ook tijdelijk van aard en voortdurend aan verandering onderhevig.²⁷ Astrid Erll benoemt eveneens dat herinneringen geen objectieve waarnemingen zijn, maar zeer selectieve reconstructies. Deze reconstructies worden altijd beïnvloed door de omstandigheden waarin ze opgeroepen worden en ook de belangen van een persoon of groep die de herdenking in het heden doet heeft grote invloed op de reconstructie.²⁸

Ook Aleida Assmann sluit zich bij Halbwachs aan. Zij noemt een herinnering een ‘handeling om een individuele gebeurtenis die in het verleden heeft plaatsgevonden nieuw leven in te blazen.’²⁹ Hierdoor kan iedereen een ervaring uit het verleden op verschillende manieren herinneren, ook al is het een gedeelde ervaring. Assmann benadrukt het belang van sociale interactie voor een individuele herinnering: door onderdeel te zijn van een groep kan de individuele herinnering de tijd overbruggen. Het sociale geheugen vormt hierbij een intersubjectief medium. Halbwachs en Assmann zien het sociaal geheugen als een geheel van sociale structuren waarin de individuele herinnering is ingebed. Deze sociale structuren kunnen naties of etnische groepen zijn, maar ook kleinere groepen als families of generaties. In dit onderzoek worden deze sociale structuren vormgegeven door de Aboriginals. Het vormen van sociale herinneringen verrijkt de persoonlijke herinnering; het biedt namelijk perspectief voor het eigen geheugen.³⁰ Halbwachs en Assmann zien het sociale geheugen dan ook als een leidraad voor het individuele geheugen; deze wordt gevormd door verbondenheid en uitwisseling met het sociale geheugen.³¹ Individuele herinneringen kunnen dus niet als een losse eenheid gezien worden, ze worden bepaald door omstandigheden en sociale interactie.

Deze sociale interactie vond bij Aboriginals van origine vooral plaats binnen de stammen waarin ze leefden. Deze stammen hadden complexe verwantschapssystemen en regels voor sociale interactie; ze hadden rollen met betrekking tot recht, spirituele ontwikkeling en beheer van hulpbronnen. Deze sociale interactie zorgde ervoor dat kennis, normen en waarden en ook herinneringen, veelal mondeling, werden overgedragen.³² Vanaf de negentiende en

---

²⁶ Halbwachs, *On collective memory*, 51.

²⁷ *Ibidem*, 56.

²⁸ Helen Fordham, “Remediating Australia’s cultural Memory,” 43.

²⁹ Assmann and Frevert, *Geschichtsvergessenheit, Geschichtsversessenheit*, 35.

³⁰ Assmann, *Der lange Schatten der Vergangenheit*, 34.

³¹ Assmann and Frevert, *Geschichtsvergessenheit, Geschichtsversessenheit*, 37.

³² N. Padbury, *Survival. A History of Aboriginal Life in New South Wales* (Surrey Hilles: Ministry of Aboriginal Affairs NSW, 2005), 47.

vooral twintigste eeuw werd het voor Aboriginals minder gebruikelijk om in stammen samen te leven. Sociale interactie bleef voor de Aboriginals echter essentieel voor het overdragen van hun cultuur en er ontstonden dan ook nieuwe vormen van sociale interactie. In de Aboriginal-enclaves in de steden bleef mondelinge overlevering een belangrijk medium, maar ook kunst werd een belangrijke drager van sociale interactie.³³ Daarnaast begonnen de Aboriginals gebruik te maken van massamedia, waardoor de sociale interactie ook uitgebreid werd naar schriftelijke overlevering. De gebruikte interviews in dit onderzoek zijn hier een voorbeeld van.

1.1.2 Collectieve herinneringen

Hoewel dus niet direct kan worden gesproken over een individuele herinnering in de letterlijke zin van het woord, roepen ook collectieve herinneringen vragen op. Doordat herinneringen beïnvloed worden door omstandigheden en sociale interactie, lijkt het bijna onmogelijk om collectief te herinneren. Toch is de term ‘collectief geheugen’ niet meer weg te denken uit de geschiedwetenschappen. Assmann beargumenteert dat een collectief geheugen kan bestaan doordat heterogene herinneringen homogeen kunnen worden door de manier waarop zij gepresenteerd worden.³⁴ Zij is van mening dat sociale herinneringen labiel en fragiel zijn zolang het niet wordt vastgelegd in een extern geheugen.³⁵ Door de dood van een individu vervagen herinneringen en verdwijnen ze op den duur door het uitblijven van interactie uit het sociale geheugen. Als dit het geval is, herinneren enkel foto's en materiële zaken aan het verleden. Daarom is het essentieel dat belangrijk geachte herinneringen als onderdeel van het collectieve geheugen vastgelegd worden, zodat ze als collectieve herinneringen behouden kunnen blijven. Het verloren gaan van herinneringen bij het overlijden van een individu wordt echter niet door iedereen onderkend, een debat dat in de volgende paragraaf aan bod zal komen.

Het collectieve geheugen stelt ons in staat om verschillende perspectieven uit het verleden te onderscheiden. Hierdoor kunnen wij kritisch reflecteren op de kennis en de vaardigheden van voorgaande generaties. Collectieve herinneringen vormen het sociale geheugen over een langere periode en gelden als basis voor herinneringsculturen.³⁶ Naties of etnische groepen hebben niet van nature een collectief geheugen. Aan een collectief geheugen moet actief worden bijgedragen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van teksten, herinneringen of monumenten die een saamhorigheidsgevoel stimuleren. Aboriginals dragen aan hun collectief geheugen bij door kunst, rituelen of taal te delen. De plaats van de *Embassy* draagt

---

³³ Paula Hamilton, "Sale of the Century? Memory and Historical Consciousness in Australia," 147.

³⁴ Assmann, *Der lange Schatten der Vergangenheit*, 202.

³⁵ Ibidem, 53.

³⁶ Ibidem, 61.

als monument bij aan het collectieve geheugen van de Aboriginals. Assmann benoemt dat dit maakt dat de collectieve herinnering lange tijd actief blijft, in tegenstelling tot de sociale herinnering; de sociale herinnering wordt op deze manier omgebogen tot een herinnering die generaties lang blijft bestaan.³⁷

1.1.3 Herinneringen en Aboriginals

Historica Paula Hamilton beschrijft dat er in de westerse samenleving een obsessie bestaat omtrent individuele herinneringen die authentiek moeten zijn, opdat ze tot een culturele herinnering kunnen worden. Deze opvatting is volgens haar betwistbaar als het gaat om de Aboriginals.³⁸ Uit eerder onderzoek naar de ontwikkeling van een herinneringscultuur over de *Stolen Generation* door historica Justine Seran is namelijk gebleken dat het onderzoek naar de ontwikkeling van een herinneringscultuur bij Aboriginals lastig is. Hamilton geeft aan dat Aboriginals op een andere manier herinneringen opbouwen: ze zijn minder afhankelijk van formele manieren en doen vooral aan mondelingen overlevering van herinneringen. Hun geschiedenis ligt daardoor grotendeels opgeslagen in het collectieve geheugen. Doordat veel Aboriginals hun grondgebied hebben moeten verlaten onder druk van de kolonisten raakt de *dreaming*³⁹ en dus het collectieve geheugen volgens Hamilton in gevaar. Fordham voegt hieraan toe dat dit vooral geldt voor de Aboriginal-geschiedenis voor 1940. Hierna begonnen ook Aboriginals herinneringen en gebeurtenissen in een extern geheugen vast te leggen en actief bij te dragen aan een collectief geheugen met kenmerken van een westerse samenleving. Vooral in de jaren 1980 nam het fenomeen *Life writing* onder Aboriginals toe. Met als vooraanstaand doel het herschrijven van de Australische geschiedenis zonder racistische classificaties begonnen Aboriginals hun levensverhalen op te schrijven en te publiceren.⁴⁰ Deze memoires vormen een belangrijk deel van het hedendaagse collectieve geheugen van Aboriginals.⁴¹

1.2 Generaties

In het tijdsframe 1972-2012 zijn meerdere generaties en ook generatiewisselingen aanwezig. Generaties hebben invloed op het overbrengen van herinneringen. Zo schrijft historicus Pierre Nora over het overdragen van herinneringen van personen, die herinneringen zelf hebben ervaren, aan de geïnteresseerden, veelal historici, die de geschiedenis niet mee hebben gemaakt. Nora geeft aan dat dit geen plotselinge cesuur hoeft te zijn, maar dat deze posities naast elkaar

---

³⁷ Ibidem, 35.

³⁸ Paula Hamilton, "*Sale of the Century?*," 144.

³⁹ Dreaming omvat kortweg de spirituele band die de Aboriginals met elkaar en met het land verbindt en bevat de levensregels, de morele afspraken en de regels voor het omgaan met de omgeving.

⁴⁰ Helen Fordham, "Remediating Australia's cultural Memory," 43.

⁴¹ Paula Hamilton, "*Sale of the Century?*," 146.

kunnen bestaan en elkaar kunnen overlappen. Wel waarschuwt Nora ervoor dat door deze overgang details verloren gaan, doordat de herinnering niet in zijn geheel overgedragen kan worden.⁴² Over de invloed van generaties en vooral generatiewisselingen wordt in het socio-historisch denkveld verschillend gedacht, waarbij voornamelijk Aleida Assmann en Astrid Erll een andere zienswijze hebben over herinneringen in relatie tot generaties.

Assmann is van mening dat het element tijd van groot belang is bij het vormen van het sociaal en collectief geheugen. Assmann stelt dat in een mensenleven van tachtig jaar drie tot vier generaties naast elkaar leven. Deze generaties delen gemeenschappelijke overtuigingen en culturele patronen die invloed hebben op het vormen van individuele herinneringen. Alle generaties delen namelijk een waardering van de wereld, maar iedere generatie ontwikkelt daarnaast ook een eigen perspectief op de wereld en het verleden.⁴³ Assmann stelt dat dit eigen perspectief de belangrijkste factor is in de ontwikkeling van het collectieve geheugen. Dit betekent dat een generatiewisseling ervoor zorgt dat het perspectief van de ‘oude’ generatie verdwijnt. Hierdoor spelen generatiewisselingen volgens Assmann een belangrijke rol in het ontwikkelen en veranderen van collectieve herinneringen. De Duitse filosoof Hermann Lübbe beaamt deze gedachtegang van Assmann en omschrijft het overgaan van generaties en herinneringen als *Generationenwandel*.⁴⁴

Waar Assmann en Lübbe dus van mening zijn dat een herinnering stopt bij een generatiewisseling, vindt Erll dit juist problematisch. Zij acht het problematisch dat het concept van generaties in sociologisch en historisch onderzoek wordt gebruikt om historische veranderingen te verklaren. Hiermee worden biologische ritmes onterecht gelijkgesteld aan socio-historische processen.⁴⁵ Erll stelt dat de term ‘generatie’ een tweevoudige term is; enerzijds wordt hiermee de identiteit van een bepaalde generatie aangeduid, de generationaliteit, anderzijds is het een familiale genealogie. Historisch onderzoek moet daarom niet enkel vanuit generationaliteit worden benaderd, maar ook vanuit familiale genealogie. Herinneringen houden niet op na een generatie, maar werken transgenerationeel door.

Assmann en Lübbe zien generatiewisselingen dus als een horizontaal, synchroon verschijnsel zien, terwijl Erll van mening is dat het een tweeledig verschijnsel is.⁴⁶ Een generatie omvat volgens Erll synchroon gezien personen die in een dezelfde periode leven en dus een generatie vormen. Een generatie omvat diachroon personen die in verschillende

---

⁴² Kate Darian-Smith, and Paula Hamilton, “Memory and History in Twenty-First Century Australia: A Survey of the Field,” *Memory Studies* 6:3 (July 2013), 374.

⁴³ Assmann, *Der lange Schatten der Vergangenheit*, 26.

⁴⁴ Hermann Lübbe, “Der Nationalsozialismus im deutschen Nachkriegsbewusstsein,” in: *Historische Zeitschrift* 236, no. 1 (1983), 581-582.

⁴⁵ Erll, *Generation in Literary History*, 388.

⁴⁶ Erll, *Generation in Literary History*, 395.

generaties naast elkaar leven. Errl stelt dat beide vormen van belang zijn voor het vormen van het eigentijdse leven. Diachronologische genealogie vormt de basis voor het doorgeven van herinneringen en de daarbij behorende identiteit, terwijl synchronische generaties de sociale structuren vormen waarin deze herinneringen gedeeld kunnen worden met anderen. Door het doorgeven van familiale identiteit en herinneringen wordt de genealogie een onderdeel van het collectieve geheugen.⁴⁷

Conclusie

Uit dit theoretisch kader is gebleken dat individuele herinneringen vooral gezien worden als sociale structuren, waarbij sociale interactie en de (leef)omstandigheden van groot belang zijn voor het construeren van de herinnering. Dit betekent dat veranderende omstandigheden in de veertig jaar die dit onderzoek bestrijkt van groot belang zijn op de gevormde herinneringen in de interviews. Een bepaalde ontwikkeling die in het onderzoek naar de herinneringen naar voren komt, zoals de groeiende invloed van het economische aspect, zou kunnen worden verklaard door veranderende (leef)omstandigheden van de Aboriginals. Daarom is het van belang om bij deze nieuwe ontwikkelingen te onderzoeken welke veranderende omstandigheden hieraan hebben kunnen bijgedragen. Aan de hand van het theoretisch kader kan in de volgende hoofdstukken worden onderzocht welke invloed de gegeven interviews hebben gehad op het collectieve geheugen van de Aboriginals. In de veertig jaar die het onderzoek omvat is er sprake van tenminste een generatiewisseling bij de Aboriginals. Daarom is het in dit onderzoek interessant om te kijken welke zienswijze toepasbaar is op deze generatiewisseling: vormt de generatiewisseling een socio-historische verandering zoals Assmann bepleit en zorgt een generatiewisseling dus voor een wending in de herinnering of werken de herinneringen volgens de theorie van Errl transgenerationeel door?

---

⁴⁷ Ibidem, 395-396.

Hoofdstuk 2: Het ontstaan van een herinnering -1972

In dit hoofdstuk worden interviews en speeches geanalyseerd die door deelnemers aan de protestactie gegeven zijn tijdens de protestactie, van het ontstaan op 27 januari 1972 tot de laatste ontruiming op 12 september 1972. De interviews zijn deels beeld- en/of geluidsfragmenten en deels geschreven interviews, die in secundaire literatuur of krantenartikelen zijn vastgelegd. Het zijn diverse interviews, dat wil zeggen het zijn interviews van verschillende deelnemers; oprichters van de *Embassy*, latere deelnemers, mannen, vrouwen en gegeven over het hele tijdsframe. Zoals in de inleiding omschreven worden de interviews op drie componenten geanalyseerd, die de paragrafen van dit hoofdstuk zullen vormen; de herinnering aan de protestactie zelf, de herinnering aan de gestelde eisen en de herinnering aan de reactie van de overheid.

Na het verkrijgen van volledige burgerrechten in 1967 richtten de Aboriginal-protesten zich op het verkrijgen van landrechten. De Aboriginals waren van mening dat zij de rechtmatige eigenaren van Australië waren en verzetten zich tegen het concept *Terra Nullius*: de legitimerende gedachte dat het land tot niemand behoorde toen de kolonisten aankwamen en zij dus in hun recht stonden toen zij het land zich toe eigenden.⁴⁸ Socioloog Anthony Moran geeft aan dat het concept van Terra Nullius eraan bij heeft gedragen dat de eerste kolonisten Australië zagen als een gebied zonder geschiedenis en cultuur, waardoor ze hun eigen Utopia konden bouwen en de Aboriginal-cultuur dus volledig ontkenden.⁴⁹ Naar aanleiding van de uitspraak van het hoogerechtshof, waarbij de aanspraak op landrechten niet gegrond werd verklaard, werd in het najaar van 1970 een commissie ingesteld, die onderzoek verrichtte naar de status quo en toekomst van de Aboriginals op pastorale gebieden in het Noordelijk Territorium. Deze commissie bracht in december 1971 het rapport uit met als belangrijkste aanbeveling om de landrechten-kwestie met hoge urgentie te behandelen.⁵⁰ De regering onder leiding van minister voor Milieu, Kunsten en Aboriginalzaken Peter Howson legde dit advies naast zich neer.⁵¹ Waar de commissie voorstelde de mogelijkheden van cultureel en economisch pluralisme te onderzoeken, besloot de regering om op Australia Day 1972 een statement naar buiten te brengen waarin landrechten werden afgewezen en het land alleen in pacht aan te

---

⁴⁸ Anthony Moran, "As Australia decolonizes," 1027.

⁴⁹ Ibidem

⁵⁰ The report of the Committee to Review the Situation of Aborigines on Pastoral Properties in the Northern Territory (1971), 48. Geraadpleegd op 23-02-2020 via: <https://nla.gov.au/nla.obj-1746216022/view>

⁵¹ Peter Howson, *The Howson Dairies: The Life of Politics* (Ringwood: Viking 1984), 892.

bieden. In hun optiek was het pachtrecht een verzoeningsgezinde zet en bevredigde het pachten de vraag naar land, want ‘het ontkende het recht op land niet.’⁵²

De Aboriginals hadden hierover een ander standpunt de regering. De jonge generatie Aboriginals was sinds de teleurstelling na het referendum in 1967 geïnspireerd geraakt door de *Black Power*-beweging in de Verenigde Staten. De Aboriginals herkenden de desillusie onder de Afro-Amerikaanse bevolking na de *Civil Rights Bill* (1964) en de *Voting Rights Act* (1965). De jongere generatie Aboriginals was van mening dat de vreedzame protesten vanaf de jaren 1920 weinig verandering teweeg hadden gebracht. Na het statement van McMahon zag de jongere generatie in dat het tijd was voor actie, wat leidde de *Aboriginal Tent Embassy* in Canberra.

Wat bedoeld was als een actie om media-aandacht mee te trekken, bleek een leemte in de wetgeving bloot te leggen. De Territoria in Australië, het Northern Territory en Australian Capital Territory (ACT), vielen onder de federale wetgeving. Onder deze wetgeving stond het de Aboriginals vrij om te kamperen op kroondomeinen, waar ook de lanen van het Parlementsgebouw onder vallen. De politie en de politiek hadden dus geen gegronde redenen om de protestactie te beëindigen en zo kon de strandparasol uitgroeien tot een tentenkamp waar over het bestaan van de eerste *Embassy* ruim duizend mensen hebben gebivakkeerd.⁵³ Na zes maanden vreedzaam protest voerde de regering een wetswijziging door die de leemte in de wet opvulde en maakte dat de Aboriginals niet meer legaal op de lanen verbleven. De politie riep de Aboriginals op om de *Embassy* te ontruimen. Toen dit bevel genegeerd werd, trad de politie met geweld op en ruimde het tentenkamp op. De *Embassy* werd nog driemaal opgezet en tweemaal met geweld opgeruimd.

2.1 Herinnering aan de protestactie

Uit meerder interviews met de Aboriginals komt naar voren dat er al langer plannen waren om een protestactie te houden. Vooral in Redfern, een Aboriginalenclave in Sydney, was het onrustig en de *Black Power*-ideologie werd hier breed gedragen. Gary Foley geeft bijvoorbeeld aan dat er plannen waren om *National Aboriginal Day* te boycotten, omdat dat de betekenis van deze dag irrelevant was geworden.⁵⁴ In hetzelfde interview gaf hij aan dat ze van de officiële Aboriginal-organisaties weinig steun kregen, omdat zij probeerden alles via de overheid te regelen. Het wordt uit de interviews duidelijk dat de deelnemers aan het protest geen

---

⁵² Ralph Hunt in Robinson, S., “The Aboriginal Embassy: an account of the protest of 1972,” in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 21.

⁵³ Paul Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

⁵⁴ Gary Foley in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 159.

vertrouwen hebben in de regering en in de Aboriginal-organisaties. Vooral dit laatste is een belangrijk verschil met de voorgaande generatie Aboriginals. De voorgaande generatie had deze organisaties juist opgericht om inspraak te krijgen bij de overheid.⁵⁵ Paul Coe geeft in een interview op 20 maart 1972 aan dat het inderdaad de jonge generatie is die deelneemt aan het protest, ‘De oudere generaties hebben zich aangepast aan de omstandigheden en hebben hun lot geaccepteerd. Wij accepteren dit niet langer en staan op voor onze rechten.’⁵⁶

Hoewel deze generatie geïnspireerd werd door de *Black Power*-beweging, deden ze afstand van militante acties en maakten ze duidelijk dat de *Embassy* een vreedzaam protest was. Sommigen wilden zich dan ook niet identificeren met de *Black Power*-beweging, zoals Bobbi Sykes. Zij geeft aan: ‘*Black Power* prefereer ik niet te gebruiken, ik kies liever voor *Black Action of Black People in motion*. De actie die daarbij hoort is dat we onze stem laten horen, we laten weten wat wij graag willen, mede door de *Embassy*’⁵⁷ Gary Foley geeft aan dat *Black Power* vaak geassocieerd werd met militantactivisme, maar dat het in Australië veelal bij dreigementen bleef.⁵⁸ Sociaal antropoloog Robert Berndt stelt dat de invloed van *Black Power* op de Aboriginal-protesten echter niet onderschat mag worden; hij wijst *Black Power* als de meest prominente exogene invloed aan.⁵⁹ De *Embassy* was een vreedzaam, passief protest en dat wilden de deelnemers ook zo houden, omdat het op dat moment een effectief protest leek.⁶⁰

In veel interviews komt de negatieve beeldvorming van de witte Australiërs jegens de Aboriginals naar voren. De verantwoordelijkheid voor deze negatieve beeldvorming ligt volgens velen grotendeels bij de pers. In speeches en interviews komt vaak terug dat er in de media geen positieve beelden van zwarte mensen bestaan, omdat ze altijd negatief worden geframed. Paul Coe zei hierover:

De witte pers heeft een enorme institutionele en hypocriet racisme. Bij Whitlams speech [bij de *Embassy*] waren er tien Aboriginal mannen aan het discussiëren over landrechten, maar de pers interesseerde het niet. Dit is precies waarom we de *Embassy* zijn begonnen, we kunnen onze stem niet laten horen via de media, we worden niet gehoord.⁶¹

---

⁵⁵ J. Chesterman, and B. Galligan, *Citizens Without Rights. Aborigines and Australian Citizenship* (Cambridge, 1997), 164.

⁵⁶ Paul Coe, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

⁵⁷ Bobbi Sykes, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

⁵⁸ Gary Foley, *Black Power in Redfern 1968-1972* (2001), 18.

⁵⁹ R.M. Berndt, “The concept of Protest in an Australian Aboriginal Context,” in R.M. Berndt (ed.) *A Question of Choice* (Perth: UWA Press, 1971), 38.

⁶⁰ Chicka Dixon in Andrew Schaap, “Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1” Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the/

⁶¹ Paul Coe, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

Sommige deelnemers gaan verder dan de pers beschuldigen van racisme. Volgens hen zit het racisme diepgeworteld in Australië en is het daarom zo moeilijk om gehoord te worden. Bob Pringle beaamt dit en geeft aan dat de Aboriginals dit moeten accepteren, omdat ze er anders niet tegen kunnen vechten.⁶²

Het verkrijgen van landrechten was dus het ultieme doel van de *Embassy*. Hoewel niet aan deze eis is voldaan, is men in interviews en speeches positief over wat de *Embassy* bereikt heeft. Zo omschrijft John Newfong de protestactie als een van de meest succesvolle acties tegen de pers en de regering uit de Australische geschiedenis.⁶³ Frank Robert gaf aan dat de *Embassy* meer was dan een symbool; het was een diepe expressie waar ze voor vechten en wat ze nodig hadden.⁶⁴ Deze diepe expressie is wat de *Embassy* volgens de deelnemers een succes maakte; het was niet het doel van het protest, maar het verbond de Aboriginals, het bracht ze samen. De *Embassy* was hierdoor een zichtbare uiting van het opkomende pan-Aboriginalisme. Historica Julia Martínez beschrijft dit pan-Aboriginalisme als een moderne visie op de Aboriginal-natie, waarin niet langer de traditionele stammen centraal staan, maar een gemeenschappelijke Aboriginal-cultuur en identiteit.⁶⁵ Martínez schrijft dat het pan-Aboriginalisme een *imagined community* is, zoals beschreven door historicus Benedict Anderson. Vanuit haar perspectief waren de protestacties in de jaren 1970 niet alleen gericht op een betere plaats in de Australische samenleving, maar ook een zoektocht naar een spirituele en emotioneel band met andere stammen. De kracht van de *Embassy* was volgens Bobby Sykes dat het de Aboriginals aansprak:

De *Embassy* gaf de mensen weer. De overheid schaamde zich ervoor, net als voor de mensen. Het was arm en armoedig, net als de mensen. Voor velen die er verbleven was de *Embassy* luxer dan hun eigen huis, ondanks de kou, het gebrek aan faciliteiten en het constante gebrek aan geld en eten.⁶⁶

Hoewel de meesten dus zich positief uitlieten over wat de *Embassy* bereikt had op dat moment, waren er ook enkelen die zagen dat er dingen misgingen tijdens de protestactie. Zo stelde Pat Eatock drie dingen vast die zij liever anders had gezien. Ten eerste was zij van mening dat er niet genoeg aandacht was geweest van de media in Australië. Hierdoor kon het standpunt van de Aboriginals niet goed genoeg doordringen bij de witte Australiërs. Daarnaast liet de

---

⁶² Bob Pringle in Andrew Schaap, "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 2" Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

⁶³ John Newfong, "The Aboriginal Embassy: its purposes and aims," *Identity*, July 1972, 5.

⁶⁴ Frank Robert in Andrew Schaap, "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 2" Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

⁶⁵ Julia Martínez, "Problematising Aboriginal Nationalism," *Aboriginal History* 21 (1997), 135.

⁶⁶ Bobbi Sykes, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

organisatie soms te wensen over, vooral rond Sydney. Er werden bijvoorbeeld wel bussen geregeld om Aboriginals naar Canberra te vervoeren, maar door het gebrek aan publiciteit kwamen deze met veel lege plekken aan. Eatock was het meest teleurgesteld in de 'egotrippers', mensen die vooral eigen roem wilden behalen uit het protest. Eatock geeft aan dat ze bang was dat dit schadelijk was voor het gehele protest. Ze is van mening dat leiderschap van groot belang is, maar het is nog belangrijker is dat de witte Australiërs begrijpen dat het de Aboriginals als geheel om landrechten vragen, niet alleen de meest vooraanstaande mannen.⁶⁷

2.2 Herinnering aan de gestelde eisen

Hoewel de directe aanleiding van de *Embassy* het statement van McMahon was, bespreken veel deelnemers in de interviews ook de indirecte aanleidingen. Een veel genoemde aanleiding is de hoge kindersterfte onder Aboriginals, die bijna negen keer hoger was dan onder de witte Australiërs.⁶⁸ Gary Foley noemt deze hoge kindersterfte een nationaal schandaal op zich, losstaand van alle andere problematiek omtrent Aboriginals.⁶⁹ Om deze problematiek te verhelpen stellen de deelnemers aan de *Embassy* onder leiding van Michael Anderson een vijf-punten-plan op. De eerste drie punten richtten zich op het verkrijgen van de landrechten en de controle over bepaalde gebieden en heilige plaatsen in Australië, terwijl de laatste twee punten zich richten op financiële compensatie voor het land dat niet teruggegeven kan worden en mijnrechten voor Aboriginals.

De eisen waren samengevat in het vijf-punten-plan, maar werden in de interviews verhelderd en uitgebreid. Gary Foley ziet het verkrijgen van landrechten op dat moment als belangrijkste doel van alle Aboriginals en is erg stellig in wat hij verwacht van de overheid: 'We willen de reservaten waar de Aboriginals momenteel in leven, inclusief de mineraalrechten en de traditionele gebieden die in de Aboriginal gemeenschappen van spiritueel belang zijn.'⁷⁰ Paul Coe sluit zich hierbij aan. Hij is van mening dat er een claim mogelijk gemaakt zou moeten worden die erkend dat de verliezen van de Aboriginals gecompenseerd moeten worden. Een ander breed gedragen standpunt die uit de interviews naar voren komt, is dat Aboriginals meer inspraak moeten krijgen in de compensatie. Kevin Gilbert geeft aan dat het grootste gedeelte van de compensatie die door de federale overheid voor de Aboriginals gereserveerd was, terecht kwam bij witte Australiërs die werkten voor het departement *Aboriginal Affairs*. Hij noemt deze compensatie dan ook 'zelfvoorzienende banen voor witte Australiërs'.⁷¹

---

⁶⁷ Pat Eatock in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 146.

⁶⁸ Medical Journal of Australia, Vol.2, 110.13 (1972), 693.

⁶⁹ Gary Foley in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 159.

⁷⁰ Ibidem

⁷¹ Kevin Gilbert, "Editorial," *Alchuriga* 1 (3), 1

In de media werd vaak gesproken over het Northern Territory en dat de Aboriginals dit zich toe wilden eigenen.⁷² De deelnemers aan het protest spreken dit echter tegen. Ze geven aan niet van mening te zijn dat heel Northern Territory aan hen toe behoort of dat ze volledige zeggenschap willen over het Northern Territory. Ze zijn wel van mening dat de verhoudingen in het parlement meer naar de census zou moeten worden aangepast. John Newfong geeft aan dat een betere verdeling noodzakelijk is, omdat ruim 62% van de inwoners van het Northern Territory Aboriginal is. Daarnaast zou een eerlijkere, betere representativiteit in het Northern Territory eraan bijdragen dat de Aboriginals in de federale overheid meer inspraak zouden krijgen.⁷³ De focus op het Northern Territory vormde echter ook een bedreiging van de doelen van de *Embassy*. Het ging immers om landrechten voor alle Aboriginals in heel Australië, niet alleen in het Northern Territory.

Bij het verdedigen van hun eisen wijzen meerdere deelnemers naar de aanpak van andere landen. Zo verwijst Dennis Walker naar Nieuw-Zeeland waar de Maori's een financiële tegemoetkoming hebben gekregen van de nationale regering. Chicka Dixon noemt dat Australië als lid van de Verenigde Naties verplicht is om hen landrechten te geven, omdat 'alle andere onvreemde inheemse volkeren van de leden landrechten hebben gekregen'.⁷⁴ John Austin verwijst ook naar de Verenigde Naties en de Apartheid in Zuid-Afrika, waar door de leden van de Verenigde Naties wel tegen geagiteerd wordt: 'Hopelijk krijgt Australië bij de volgende bijeenkomst van de Verenigde Naties een plaats naast Zuid-Afrika. Zo kan de rest van de wereld openlijk zien hoe racistisch ze zijn.'⁷⁵

De verwijzing die Dennis Walker maakt naar Nieuw-Zeeland is echter niet geheel juist. In Nieuw-Zeeland werd in 1962 weliswaar de *Maori Council* opgericht, maar deze had in de jaren 1970 niet veel meer macht dan de *Federal Council* in Australië. Pas met het oprichten van de *Waitangi Tribunal* in 1975 werd de eerste stap gezet naar landrechten voor Maori. In Canada gold eveneens dat pas in 1975 met het ondertekenen van de *James Bay and Northern Québec Agreement* deels landrechten werden toegewezen aan de inheemse bevolking. De claim dat andere landen vooruitstrevender waren dan Australië kon ten tijde van de *Embassy* dus niet hard gemaakt worden.⁷⁶

---

⁷² Zie bijvoorbeeld: Sydney Morning Herald, 27-07-1972, *Two ministers to see Aborigines*. Geraadpleegd via National Archive Australia, Aboriginal Tent Embassy Volume 1, A6122, 2229.

⁷³ John Newfong, "The Aboriginal Embassy: its purposes and aims," *Identity*, July 1972, 7.

⁷⁴ Dennis Walker & Chicka Dixon in Andrew Schaap, "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1" Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

⁷⁵ John Austin in Andrew Schaap, "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 2" Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

⁷⁶ Jatinder Mann, "Citizenship in Transnational Perspective: Australia, Canada, and New Zealand," *Nations and Nationalism* 18, (2012), 483.

Uit de interviews en speeches blijkt dat de Aboriginals de behoefte voelen om uit te leggen waarom de landrechten zo belangrijk voor hen zijn en dat ze onbegrip voelen bij de witte Australiërs over hun vraag om landrechten. Paul Coe schrijft het onbegrip toe aan de verschillen tussen de Australische en Aboriginal samenleving. Volgens hem zullen de witte Australiërs niet begrijpen hoe diepgaand de band met het land is die Aboriginals ervaren. In hun cultuur zijn er geen grenzen, de samenleving is gebaseerd op een diepe connectie met het land. Met de komst van de Europeanen werden de Aboriginals gedwongen het land af te staan waar hun samenleving op gebaseerd was. Ze werden gedwongen op een nieuw stuk land te leven, waardoor hun omgeving en samenleving, manier van leven meermaals verwoest werd.⁷⁷

De diepe connectie met het land geeft ook aan waarom de Aboriginals niet akkoord gingen met het assimilatiebeleid van de Australische overheid. Zij waren bang dat deze assimilatie zou leiden tot het uitsterven van hun cultuur en noemden assimilatiebeleid ‘culturele genocide’. Hoewel het concept culturele genocide vaker wordt gebruikt bij inheemse volkeren is het niet opgenomen in het genocide verdrag dat in 1948 door de leden van de Verenigde Naties werd opgesteld. Cultuur was in de vroege definities van genocide een centrale factor, maar doordat het ontbreekt in het verdrag heeft het een ambigue juridische status gekregen. Politicoloog Jack Donnelly wijdt dit aan het feit dat culturele rechten moeilijk te implementeren zijn en daarom wellicht de status van mensenrechten wellicht niet verdienen.⁷⁸ Debra DeLaet, eveneens politicologe, is van mening dat culturele rechten te vaag zijn en hierdoor verplichtingen creëren waaraan staten redelijkerwijs niet aan kunnen voldoen.⁷⁹ Hoogleraar *Indian Studies* George Tinker definieert culturele genocide als een effectieve vernietiging van een volk door het systematische vernietigen, uithollen of ondermijnen van integriteit van de cultuur en het waardensysteem dat een volk definieert en leven geeft.⁸⁰ Op fundamenteel niveau is cultuur complex en betwistbaar, wat maakt dat culturele genocide ook complex is.

Jurist David Nersessian omschrijft cultuur als ‘de brede instellingen die centraal staan in de groepsidentiteit.’ Dit omvat, maar is niet beperkt tot, taal religieuze praktijken en objecten, traditionele waarden en normen en vormen van expressie.⁸¹ Socioloog Andrew Woolfoord voegt hieraan toe dat voor inheemse volkeren ook territorium, bestuursvormen en relaties met de natuurlijke omgeving tot culturele kenmerken behoren.⁸² Vanuit dit perspectief kan het

---

⁷⁷ Paul Coe, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

⁷⁸ Jack Donnelly, *International Human Rights*, 3rd edition (Boulder CO: Westview Press, 2006), 25-26.

⁷⁹ Debra DeLaet, *The Global Struggle for Human Rights: Universal Principles in World Politics* (Boston: Wadsworth, 2006), 116.

⁸⁰ George Tinker, *Missionary Conquest: The Gospel and Native American Cultural Genocide* (Minneapolis: Fortress Press, 1993), 6.

⁸¹ David Nersessian, “Rethinking Cultural Genocide under International Law. Carnegie Council for Ethics in International Affairs, Human Rights Dialogue,” https://www.carnegiecouncil.org/publications/archive/dialogue/2_12/section_1/5139 (geraadpleegd op 30-04-2020)

⁸² Andrew Woolfoord, “Ontological destruction: Genocide and Canadian Aboriginal People,” *Genocide Studies and Prevention*, no. 4 (1), 2009, 88.

afnemen van het territorium en daardoor de relatie met de natuurlijke omgeving en de religieuze praktijken van de Aboriginals door de witte Australiërs inderdaad als culturele genocide gezien worden. Dirk Moses is echter van mening dat inheemse volkeren hun cultuur kunnen aanpassen en toch hun unieke culturele en groepsidentiteit kunnen behouden: Het aanpassen van cultuur leidt zijns inziens niet per definitie tot het verdwijnen van hun identiteit.⁸³ Dit maakt samen met het ambigue juridische aspect van culturele genocide en culturele rechten in het algemeen dat de aanspraak op culturele genocide niet hard gemaakt kon worden. Desondanks zagen de Aboriginals hun heil in landrechten. Het verkrijgen van landrechten zou ervoor zorgen dat ze politieke, economische en spirituele zekerheid kregen en hiermee hun cultuur weer konden opbouwen. Paul Coe geeft aan dat landrechten de Aboriginals veiligheid biedt: ‘veiligheid die we niet meer gehad hebben sinds James Cook hier aan land kwam.’⁸⁴

2.3 Herinnering aan de reactie van de overheid

Uit de interviews uit het begin van de *Embassy* is vooral boosheid op te merken op het algemene beleid omtrent Aboriginals van de liberale regering. Zo wordt er kritiek geleverd op de *Office of Aboriginal Affairs* (OAA) die opgericht werd naar aanleiding van het referendum in 1967. Gordon Briscoe is van mening dat de OAA heeft gefaald door het liberale regeringsbeleid, omdat het land- en mensenrechten van Aboriginals ontkent en het racistische assimilatiebeleid hen dwingt aan te passen aan de witte cultuur.⁸⁵ Daarnaast wordt meerdere malen de reactie van de regering op de vreedzame actie benoemd door de deelnemers. Paul Coe benoemt dat de Aboriginals met de *Embassy* een manier hadden gevonden om geweldloos terug te slaan, maar dat de regering hen dit niet in dank afnam.⁸⁶ Kevin Gilbert benoemt dat de regering geen enkele vorm van protest van de Aboriginals aanvaardt, hoe vreedzaam ook. Hij geeft vervolgens een waarschuwing dat dit ertoe leidt dat de jonge Aboriginals zich steeds vaker aangetrokken voelen tot militante acties, omdat zij geen alternatief vinden.⁸⁷

Later in het protest kwam er steeds vaker kritiek op het feit dat de regering het protest aan wilde pakken door de leemte in de wet op te vullen met een nieuwe wet. De kritiek richtte zich er vooral op dat de regering hiermee niet de daadwerkelijke problemen aanpakte, maar alleen het protest. Bob Pringle zegt hierop aan dat de *Embassy* vijf maanden lang internationale aandacht heeft gekregen en dat dit de regering zo in verlegenheid heeft gebracht dat ze een

---

⁸³ Dirk Moses, “Empire, colony, genocide: Keywords and the philosophy of history,” in *Empire, Colony, Genocide: Conquest, Occupation and Subaltern Resistance in World History*, A. Dirk Moses (New York: Berghahn Books), 16-17.

⁸⁴ Paul Coe, *Monday Conference*, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

⁸⁵ Gordon Briscoe, “Fight for Freedom,” 172.

⁸⁶ Paul Coe in Andrew Schaap, “Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1” Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the#/

⁸⁷ Kevin Gilbert, ‘Editorial’, *Alchuriga* 1 (3), 2.

speciale wet in werking hebben moeten laten treden om dit protest aan te kunnen.⁸⁸ Voorafgaand aan de nieuwe wet gaven verschillende deelnemers aan in gesprek te willen met de regering. De deelnemers uitte zich in de interviews zeer negatief over deze gesprekken; de regering zou niet willen luisteren naar hun eisen en het belang van de *Embassy* voor de Aboriginals niet inzien. Bobbi Sykes was een van de gedelegeerden die namens de Aboriginals aanwezig was. Tijdens een speech in de *Embassy* zegt zij het volgende:

We zaten aan dezelfde tafel, maar zij spraken in de lucht en wij ook. Zij spraken over artikelen en wetten die zij hadden gemaakt. Wij spraken over bloedvergieten, de mensen die leven op veldbedden, mensen die sterven, kinderen die sterven. Zij wilden ons niet horen.⁸⁹

John Newfong was ook aanwezig en geeft aan dat de regering een club aanbood waar de *Embassy* kon worden voortgezet. Newfong heeft hier naar eigen zeggen op gereageerd: 'We didn't come here to get a bloody club, we came here to get landrights'.⁹⁰ In het interview legt hij uit dat hij van mening was dat als de *Embassy* zich zou verplaatsen naar een kantoor, het gevoel van de *Embassy* weg zou gaan. Ze zouden in de bureaucratie terecht komen en de Aboriginals konden zich hierdoor niet meer met hen identificeren.

De reactie van de oppositie werd door de meeste Aboriginals een stuk positiever opgevat. In de interviews wordt vooral de coöperatieve houding van oppositieleider Gough Whitlam geprezen. Bobbi Sykes geeft aan dat Whitlam niet aan alle eisen toegaf, maar dat het meer was dan waarop de Aboriginals hadden gehoopt. Pat Eatock geeft aan dat Whitlam verschillende internationale verdragen aangaande mensenrechten wilde ondertekenen en dat hij in navolging van Canada en de Verenigde Staten de relatie tussen de inheemse stammen en hun heilige plekken wilde erkennen.⁹¹ Hoewel de Aboriginals over het algemeen overwegend positief waren over Whitlam waren enkelen kritisch over deze toekenningen. Paul Coe vond dat Whitlam een opening voor zichzelf had gecreëerd. Whitlam had namelijk toegezegd dat hij landrechten wilde toekennen aan de stammen die een connectie hadden met het land, zoals de Yirrkala-stam, maar Coe gaf aan dat de meeste Aboriginals hierdoor buiten de landrechten zouden vallen. De meeste Aboriginals waren al 200 jaar geleden van hun land verjaagd en hierdoor hun connectie met het land verloren. John Newfong wees er tevens op dat de meeste

---

⁸⁸ Bob Pringle, "The Black Awakening," *The Builders' Labourer*, 1972, 32.

⁸⁹ Bobbi Sykes in Andrew Schaap, "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1" Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-#/

⁹⁰ John Newfong in Goori2. "John Newfong 1972" Filmed [1972]. YouTube video, 01:59. Posted [17-01-2014] <https://www.youtube.com/watch?v=aM8bmqb0z2Y>

⁹¹ Pat Eatock in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 147.

beloftes aan de Aboriginals werden gedaan door partijen in de oppositie: ‘Alles klinkt goed als je in de oppositie zit, maar zodra ze aan de macht komen laten ze alle beloften weer varen.’⁹²

Geen positief woord is terug te vinden over de politieoptredens waarmee de *Embassy* wordt ontruimd. De boosheid was vooral gericht tegen het extreme geweld dat ingezet werd door de politie. Gordon Briscoe schrijft: ‘De politietroepen hebben ons symbool van een legitiem en vreedzaam protest wreed verwijderd. Het raakte veel Aboriginals emotioneel om deze gewelddadige actie tegen het symbool van de ongerechtigheid te zien.’⁹³ Bobbi Sykes geeft aan dat het waarschijnlijk niet bekend was hoe de politie zich misdragen heeft tegen de Aboriginals; ‘Badges werden afgedaan, zodat ze niet geïdentificeerd konden worden. Ze gebruikten de badges om hun vuisten te beschermen als ze sloegen en zorgden hiermee voor nog meer verwondingen.’⁹⁴

Toch wordt de politie niet door iedereen gezien als de daders van de ontruiming, maar meer als uitvoerders van de ontruiming. Bob Maza omschrijft de politie als het gereedschap van de politiek macht. Bob Pringle omschrijft de politie na afloop van de inval als ‘een groep fascistische, racistische varkens die het vuile werk opknappen’ en Sam Watson geeft aan dat de politie ‘slechts een domme groep mensen is die hun orders opvolgen en ervoor betaald worden zonder ergens over na te denken.’⁹⁵ Ondanks de enorme boosheid over het gebruikte geweld, zien de deelnemers ook iets positiefs in de ontruiming. Bob Pringle geeft aan dat de ontruiming heeft gezorgd voor een enorme solidariteit onder Aboriginals en Pat O’Shane geeft aan dat de gewelddadige ontruiming de hele wereld heeft laten zien hoe racistisch de regering is.⁹⁶

Conclusie

Uit de interviews en speeches die tijdens de *Embassy* komt naar voren dat de protestactie niet van tevoren gepland was, hoewel er wel plannen waren om een protestactie op te zetten. Deze plannen kwamen vooral vanuit de jongere generatie, zij zijn ook degenen die de *Embassy* opzetten en leiden. De deelnemers aan de *Embassy* benoemen in de onderzochte interviews meermaals de negatieve beeldvorming die de witte Australiërs van Aboriginals hebben en zijn van mening dat de pers hier een belangrijke oorzaak van is. Hoewel het doel, het verkrijgen van landrechten, niet behaald werd en er ook enkele zaken beter hadden gekund, zijn de deelnemers

---

⁹² John Newfong in Goori2. “John Newfong 1972” Filmed [1972]. YouTube video, 01:59. Posted [17-01-2014] <https://www.youtube.com/watch?v=aM8bmqboz2Y>

⁹³ Gordon Briscoe, “Fight for Freedom,” 175.

⁹⁴ Bobbi Sykes, “Hope’s ragged symbol,” 1170.

⁹⁵ Bob Maze, Bob Pringle and Sam Watson in Pat O’Shane in Andrew Schaap, “Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 2” Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

⁹⁶ Bob Pringle and Pat O’Shane in Andrew Schaap, “Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1” Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012]. https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

aan de *Embassy* het eens dat de protestactie een succes is. De *Embassy* heeft het pan-aboriginalisme namelijk versterkt.

Hoewel het statement van McMahon de directe aanleiding van het protest vormt, blijkt uit de interviews dat de hoge kindersterfte onder Aboriginals vaak een persoonlijke aanleiding is voor de deelname aan het protest. De deelnemers aan het protest voelen in de interviews de noodzaak om het belang van landrechten uit te leggen. Herhaaldelijk wordt weergegeven dat het voortbestaan van de Aboriginal-cultuur ervan afhankelijk is en het ze financiële en sociale zekerheid zal geven. De eisen worden door de deelnemers gerechtvaardigd door te verwijzen naar andere landen, hoewel deze verwijzing niet altijd gegrond was. In de laatste paragraaf is de reactie van de overheid onderzocht en uit de interviews blijkt dat de deelnemers ontevreden zijn over het huidige liberale beleid en weinig vertrouwen hadden in de regering. Ze spreken wel hun vertrouwen uit in de oppositie. Vooral in Whitlam en zijn Labor-partij zien zij hun toekomst, maar sommige deelnemers zijn argwanend. Wat vooral naar voren komt in de interviews is de boosheid over het buitensporige geweld dat de politie heeft gebruikt bij het wegruimen van de *Embassy*. Deze boosheid richt zich vooral op de politie, maar ook op de regering, die hiertoe opdracht heeft gegeven.

Hoofdstuk 3: De verwerking van een herinnering – 1972-2012

Op 12 september 1972 werd de laatste *Embassy* opgericht en nog dezelfde dag verwijderd door de politie. Waar bij het laatste protest op 30 juli 1972 nog duizenden mensen deelnamen, was dit een klein protest en werd zonder veel problemen opgeruimd. In de interviews komen verschillende redenen naar voren waarom de protesten na 30 juli afnamen en ophielden. Vaak wordt genoemd dat de regering van McMahon er in de peilingen dusdanig slecht voorstond dat het vertrouwen onder de Aboriginals groot was dat de socialistische Whitlam de aanstaande verkiezingen in december 1972 zou winnen. Chicka Dixon benoemde daarnaast meerdere keren dat de protestleiders een uitnodiging hadden gekregen om naar China te gaan, een unicum in die tijd.⁹⁷ Onbekend is echter wie er precies naar China zijn gegaan en wat precies de reden was om naar China te gaan.

Jurist Terry Higgins noemde in een interview een andere reden waarom het grootschalige protest ophield na juli 1972. Nadat het conceptwetsvoorstel begin juli bij de *Embassy* werd afgeleverd, brachten de sympathiserende studenten de Aboriginals in contact met Terry Higgins. Hij was op dat moment parlamentslid voor de Labor-partij en daarnaast werkzaam als advocaat. Hij vocht samen met de deelnemers van de *Embassy* de nieuwe verordening aan tot aan de Hoge Raad, maar dit mocht niet baten.⁹⁸ Doordat de nieuwe verordening vanaf juli 1972 van kracht was, verbleven de Aboriginals vanaf dat moment illegaal voor het Parlementsgebouw en was het element van een legitiem protest verdwenen.

Tot 1992 werd de *Embassy* op verschillende plekken in Canberra opnieuw opgericht om aandacht te blijven vragen voor de landrechten-kwestie. Voor het twintigste jubileum werd de *Embassy* opnieuw voor het Parlementsgebouw opgericht, waar het tot op de dag van vandaag nog steeds staat. Het jaar 1992 vormt daarom een breekpunt in dit onderzoek. Waar de Aboriginals in de eerste twintig jaar in de interviews vooral hoopvol zijn en de *Embassy* zien als een punt van verandering, komt na 1992 vooral de boosheid terug. De eerste twintig jaar na de *Embassy* bleken in hun ogen niet veel te hebben veranderd. Alle aangedragen oplossingen van de regering, die zich vanaf de jaren 1990 vooral richten op verzoening werden als onvoldoende afgewezen; de toon in de interviews wordt harder.

In dit hoofdstuk worden interviews en speeches geanalyseerd die gericht zijn op de *Embassy*, zowel door deelnemers aan de protestactie als Aboriginals die later betrokken raakten bij de protestactie. Hierdoor kan zowel de ontwikkeling van de collectieve ervaring als de

---

⁹⁷ Chicka Dixon, "The History of the Struggle for Aboriginal Rights," *First in Line*, ABC Radio, 22-08-1989.

⁹⁸ S. Robinson, "The Aboriginal Embassy: An Account of the Protests of 1972," *Aboriginal History* 18, 2. (1994), 57.

collectieve herinnering worden geanalyseerd. Het eerste gedeelte zal zich richten op het tijdsframe 1972-1992, de ‘hoopvolle’ periode en daarna zal het tijdsframe 1993-2012 behandeld worden, de periode waarin vooral boosheid naar voren komt. De interviews zijn grotendeels verzameld door Gary Foley die de interviews publiceert op de website www.kooriweb.org, en Francis Peters Little, die in 1992 een documentaire heeft gemaakt over de *Embassy*.

3.1 1972 – 1992: Hoop doet leven

3.1.1 Herinnering aan de protestactie

De herinneringen aan het ontstaan van de *Embassy* wijken in deze periode niet af van de interviews die gegeven zijn tijdens de protestactie, ze zijn zelfs gedetailleerder. Het element dat de protestactie spontaan was blijkt voor de deelnemers belangrijk, want er wordt vaak naar verwezen. Michael Anderson schetst in een interview de situatie op de avond voorafgaand aan de *Embassy*. Hij vertelt dat ze eigenlijk een hongerstaking wilden organiseren, maar dat geen van de aanwezigen hieraan wilde deelnemen.⁹⁹ Chicka Dixon benoemt nogmaals het feit dat ze niet wisten dat ze een leemte in de wetgeving hadden gevonden.¹⁰⁰ Paul Coe benadrukt in de documentaire van Peters Little dat ze bij de start van het protest wisten dat ze weinig steun zouden krijgen van binnenuit. De meeste ouderlingen waren tegen een protestactie en wilden via de officiële kanalen proberen verandering te krijgen. Door actief actie te voeren vreesden de ouderlingen nog meer onderdrukking: ‘Zij waren gewend aan de onderdrukking en hadden zich erbij neer gelegd, wij niet.’¹⁰¹ Waar de deelnemers tijdens de *Embassy* nog veel waarde hechtten aan de passieve vorm van het protest, komt dit aspect na 1972 niet meer naar voren.

De Aboriginals zijn het in de interviews nog steeds unaniem eens over het belang van de *Embassy* en wat deze bereikt heeft. Net als tijdens de *Embassy* noemen veel Aboriginals dat de protestactie hen heeft samengebracht. Billie Craigie vertelt dat de *Embassy* liet zien hoe sterk ze samen waren.¹⁰² Veel deelnemers benoemen dat ze zich pas later beseften waar ze precies aan hadden deelgenomen. Paul Coe benoemt dat hij niet zich niet direct had gerealiseerd hoe een simpele actie de Aboriginals zo kon beïnvloeden.¹⁰³ Wat na ook meer wordt benoemd is

---

⁹⁹ Michael Anderson in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰⁰ Chicka Dixon, ‘The History of the Struggle for Aboriginal Rights’, *First in Line*, ABC Radio, 22-08-1989.

¹⁰¹ Paul Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰² Billie Craigie in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰³ Paul Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

dat het voor het eerst is dat het voor het eerst was dat de Aboriginals zich gemeenschappelijk protesteerden en dat het hierdoor gelukt was om de politieke aandacht te vergaren. Zo benoemt Bobbi Sykes dat Aboriginals voor het eerst samen opkwamen voor hetzelfde probleem, landrechten.¹⁰⁴ Isobel Coe benadrukt dat het hen destijds is gelukt om voor het eerst in 200 jaar witte dominantie om de overheid gezamenlijk op nationaal niveau te confronteren. Zij omschrijft dit als een politieke overwinning voor alle Aboriginals.¹⁰⁵

De terugblik op de effecten van de *Embassy* is eigenlijk louter positief. Waar in de interviews tijdens de protestactie een paar deelnemers kritiek uitten op bijvoorbeeld de organisatie van de protestactie, komt dat in deze interviews niet naar voren. Isobel Coe geeft aan dat de Aboriginals uit heel Australië afkwamen op de *Embassy*: ‘Ze liften, ze liepen, er werden bussen geregeld uit Sydney, Melbourne, Queensland, we kwamen hier allemaal samen.’¹⁰⁶ Wat in deze interviews wel naar voren komt, terwijl dat in de eerdere interviews niet besproken werd, is de financiering van *Embassy*. Zo vertelt Billie Craigie bijvoorbeeld dat er voor de start van het protest geen geld beschikbaar was: ‘We hadden geen geld, niet eens om een tent te kopen voor het protest. De communisten die ons hielpen ook niet, maar ze hadden wel een strandparasol, dus namen we die mee.’¹⁰⁷ Hoe langer het protest duurde, hoe moeilijker het werd om de financiën rond te krijgen. Ook hier was het het gemeenschapsgevoel dat de *Embassy* staande hield. Isobel Coe vertelde dat ze afhankelijk waren van giften en dat ze deze uit de hele gemeenschap kregen: ‘Zelfs de allerarmsten, schonken ons geld en stuurden telegrammen om ons te ondersteunen.’¹⁰⁸

3.1.2 Herinnering aan de gestelde eisen

Waar in de eerdere interviews tijdens de protestactie de indirecte aanleidingen, zoals de hoge kindersterfte, meerdere malen werden genoemd, is dat in dit tijdsframe niet het geval. Dit is opmerkelijk, want dit was nog steeds een groot probleem.¹⁰⁹ Ook het statement van McMahon, destijds de directe aanleiding voor de protestactie komt niet terug in de interviews.

De eisen die destijds gesteld zijn worden nog steeds gedeeld en gelden nog steeds als ‘basis’-eisen waar tenminste aan voldaan moet worden. De meeste deelnemers zijn van mening

---

¹⁰⁴ Roberta Sykes in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰⁵ Isobel Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰⁶ Ibidem

¹⁰⁷ Billie Craigie in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰⁸ Isobel Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁰⁹ Australian Institute of Health and Welfare *Mortality over the Twentieth Century in Australia – Trends and Patterns in Major Causes of Death*, (Canberra: AIHW, 2006), 82-87.

dat de eisen vastgelegd moeten worden in een overeenkomst met de staat. Zo stelt Kevin Gilbert: ‘Hoewel andere overeenkomsten hebben gefaald, willen we graag onze eisen op papier hebben en dit erkend hebben door externe partijen.’¹¹⁰ Op deze externe partijen, zoals de Verenigde Naties (VN), vestigden veel Aboriginals na de *Embassy* hun hoop. De protestactie heeft de aandacht getrokken van internationale media en daarom was de hoop dat de druk vanuit de internationale politiek zou toenemen om de situatie voor de Aboriginals te verbeteren. Zo stelt Paul Coe in 1992: ‘Wij zijn soevereine eigenaren van dit land en de overheid zijn met onze afgevaardigden aan het overleggen over onze toekomst. Een ding is zeker, het zal gebeuren onder toezicht van de VN.’¹¹¹ Het is echter de vraag wat de VN destijds voor de Aboriginals had kunnen betekenen. Zo schrijft jurist Megan Davis dat binnen de VN pas in 1982 de eerste werkgroep voor inheemse volkeren werd opgericht. Deze werkgroep werkte tot 1995 aan een orgaan dat toezicht moest houden op de rechten van inheemse bevolking. Pas in 2007 werd er ingestemd met de *Declaration on the Rights of Indigenous Peoples*. Australië weerhield zich echter van de stemming en aangezien het een niet wettelijk bindend verdrag is, was de uitwerking veelal symbolisch.¹¹²

Paul Coe spreekt over soevereiniteit en hij is niet de enige die deze term gebruikt. Waar de interviews tijdens de *Embassy* zich vooral richtten op landrechten en het recht op zelfbeschikking, wordt er vaker gesproken over soevereiniteit. Het zelfbeschikkingsrecht richt zich erop dat men zelf mag kiezen hoe ze hun leven willen leiden. In dit geval betekent het zelfbeschikkingsrecht dat de Aboriginals zelf mogen kiezen of ze willen assimileren of niet. Soevereiniteit gaat nog een stadium verder; soevereiniteit is het recht om het hoogste gezag uit te oefenen zonder dat verantwoording verschuldigd is aan een ander orgaan.¹¹³ Soevereiniteit kan dus gezien worden als de overtreffende trap van landrechten en dit staat haaks op de mening die vele deelnemers uitten in de interviews tijdens de *Embassy*. Destijds werd aangegeven door onder andere John Newfong en Bobbi Sykes dat ze geen eigen staat wilden, geen soevereiniteit dus, maar een betere representativiteit in de vertegenwoordiging. Dit standpunt is in dit tijdsframe dus sterk veranderd.

In de interviews tussen 1972 en 1992 komt nog steeds sterk naar voren waarom de landrechten zo belangrijk zijn voor de Aboriginals. Paul Coe zegt hierover in 1992: ‘We hebben landrechten nodig, omdat anders de *dreaming*, die nu nog bestaat, verdwijnt. En daarmee zullen

---

¹¹⁰ Kevin Gilbert in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge 2004), 193.

¹¹¹ Paul Coe in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 191.

¹¹² Megan Davis, “Indigenous Struggle in Standard-Setting: The United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples,” *Melbourne Journal of International Law* 9:2 (2013), 444-447.

¹¹³ Siegfried Wiessner, “Indigenous Sovereignty,” *Vanderbilt Journal of Transnational Law* 41:1441 (2008), 1151.

de Aboriginals verdwijnen.¹¹⁴ ¹¹⁵ De angst voor het verdwijnen van de Aboriginal-cultuur, wordt breed gedragen onder de Aboriginals en komt dan ook meerdere malen terug in de interviews. In de literatuur wordt het verdwijnen van de Aboriginal-cultuur ook wel aangegeven met het verdwijnen van de *aboriginality*, het Aboriginal-zijn. Historicus Dirk Moses stelt dat het cultureel overleven, de *aboriginality* laten voortleven, een dwingende kwestie is voor inheemse leiders en intellectuelen.¹¹⁶ *Aboriginality* staat volgens socioloog Anthony Moran al onder druk sinds de eerste Europeanen aan land kwamen: ‘Het merkwaardige is de manier waarop zij [de Europese kolonisten] de *aboriginality* uit het landschap wisten.’¹¹⁷ Jurist Bill Jonas is echter van mening dat het gevaar niet zit in het ontkennen van *aboriginality*, maar in het ontkennen van de rechten die hieraan verbonden zijn.¹¹⁸ Deze rechten zijn nodig voor het voortbestaan van de *aboriginality*, een mening die de geïnterviewden met hem delen.

Ondanks het feit dat de economische motieven voor het verkrijgen van landrechten in de interviews tijdens de *Embassy* reeds naar voren kwam, overheersten destijds het culturele en spirituele motief. In dit tijdsframe ontstaat er rond het eind van de jaren 1980 een kentering, waardoor de economische motieven steeds vaker centraal komen te staan. Zo benoemt Francis Peters Little, zelf niet aanwezig bij het protest, in een verklaring dat de *Embassy* vooral als doel stelde ‘een weg te vinden uit de wetten die hen dwong tot economische afhankelijkheid van de overheid.’¹¹⁹ Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in de actieve lastercampagne die de mijnindustrie voert tegen de Aboriginals, voornamelijk in Western Australia. De mijnindustrie is een belangrijke en invloedrijke industrie in Australië en zij verzetten zich hevig tegen de landrechten voor Aboriginals, omdat zij hierdoor inkomsten zouden mislopen. Vanaf het midden van de jaren 1980 begon onder andere de *Australian Mining Industry Council (AMIC)* met actieve lobby en publieke campagne tegen landrechten door pamfletten te verspreiden en televisiespotjes uit te zenden.¹²⁰ Filosoof Fiona Solomon ziet als oorzaak van dit dispuut de verschillen in waarde die de Aboriginals en de mijnindustrie toekennen aan het land. Waar de mijnindustrie vanuit het kapitalistische perspectief vooral een commerciële

---

¹¹⁴ Paul Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹¹⁵ Dreaming omvat kortweg de spirituele band die de Aboriginals met elkaar en met het land verbindt en bevat de levensregels, de morele afspraken en de regels voor het omgaan met de omgeving.

¹¹⁶ Dirk Moses, “Race and Indigeneity in Contemporary Australia,” 334.

¹¹⁷ Anthony Moran, “As Australia decolonizes,” 1023.

¹¹⁸ B. Jonas, “Identity rights - Introduction seminar” *Australian Institute of Aboriginal and Torres Strait Islanders Studies*, unpublished, (1996), 33.

¹¹⁹ Francis Peters Little in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹²⁰ Geoff Stokes, “Mining Corporations and Aboriginal Land Rights in Australia: A Critique and Proposal,” *The Australian Quarterly* 59, no. 2 (1987), 183.

waarde toekent aan het land, is bij de Aboriginals de culturele waarde veel belangrijker.¹²¹ Historicus Geoff Stokes beaamt dit en voegt hieraan toe dat landrechten in de ogen van de mijnindustrie ongelijke privileges voor de Aboriginals opleveren, terwijl de opbrengsten van de mijnindustrie nu gelijk over alle Australiërs worden verdeeld. Volgens Stokes is dit het belangrijkste argument van de mijnindustrie tegen landrechten.¹²²

Hoewel geen van de Aboriginals een link legt tussen het verschuiven naar het economische motief en de toegenomen invloed van de mijnindustrie, wordt de mijnindustrie wel een aantal keer als schuldige van het uitblijven van verandering aangewezen, bijvoorbeeld door Paul Coe: ‘Wat er gebeurd is met de landrechten is dat de mijnindustrie te machtig was en de Commonwealth wilde niet tegen deze belangrijke partijen in gaan en zo heeft besloten om de Aboriginals te laten zakken.’¹²³

3.1.3. Herinnering aan de reactie van de overheid

Waar in de interviews tijdens de *Embassy* vooral woede naar voren komt over het beleid en de reactie van de liberale regering, komt deze woede minder sterk naar voren in de interviews gegeven tussen 1972 en 1992. Ook de hoop die de Aboriginals hadden gevestigd op de Labor-partij werd in de interviews tijdens de *Embassy* meerdere malen aangehaald. In dit tijdsframe is het alleen Marcia Lanton die hierop terugkomt. Zij geeft aan dat de Aboriginal-kwestie een van de belangrijkste onderwerpen was tijdens de verkiezingscampagne, vooral voor de Labor-partij. Volgens Lanton was dit niet omdat de Labor-partij zoveel waarde hechte aan de Aboriginals, maar doordat de *Embassy* al maanden de politiek beheerste.¹²⁴

Wat niet naar de achtergrond is verdwenen tijdens de interviews, is het ingrijpen van politie nadat de wetwijziging was doorgegeven. De woede is nog groot en komt duidelijk naar voren, maar een duidelijk verschil met de eerdere interviews is dat de deelnemers ook aangeven waarom ze het geweld zo hebben aangetrokken. Zo vertelt Roberta Sykes dat ze vooral ontzet was door het buitensporige geweld, omdat de relatie met de politie voor de wetwijziging goed was.

---

¹²¹ Fiona Solomon, “Social Dimension of Mining: Research, policy and practice challenges for the minerals industry in Australia,” *Resources Policy* 33:3 (2008), 146-147.

¹²² Geoff Stokes, “Mining Corporations and Aboriginal Land Rights in Australia: A Critique and Proposal,” 184.

¹²³ Paul Coe in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹²⁴ Marcia Lanton in Goori2, “Marcia Langton 1986” Filmed [1986], YouTube video, 01:43. Posted [11-09-2009]. <https://www.youtube.com/watch?v=4c17PcMIPLY>

Ze kwamen vaak even langs en onder het genot van een kop koffie spraken we dan over van alles. Toen ging de nieuwe wet in en vielen ze ons aan. We konden het niet geloven. We hadden nachten lang met ze gepraat en we dachten dat we ze kenden, maar toch niet.¹²⁵

Isobel Coe licht haar woede eveneens toe en geeft aan dat het aanzien van dit geweld een van de heftigste momenten van haar leven is geweest.¹²⁶

De woede jegens de politie zit nog hoog bij de Aboriginals, maar er komt in de interviews langzaam plaats voor een ander sentiment. Waar in de eerste jaren vooral met woede wordt teruggekeken op het ingrijpen van de politie, ontstaat er vanaf de jaren 1980 het idee dat dit ingrijpen juist voor een morele overwinning van de Aboriginals heeft geleid. De gewelddadige ontruiming heeft volgens hen namelijk laten zien dat de overheid en de politie het saamhorige protest van de Aboriginals enkel met geweld en nieuwe wetten konden breken. Dit sentiment ontwikkelt zich sterk richting de jaren 1990, met als hoogtepunt de heroprichting van *Embassy* in 1992. De invloed van het collectieve geheugen is sterk zichtbaar bij deze ontwikkeling. Tijdens de interviews in de beginjaren na de *Embassy* komt dit sentiment niet terug. Een keerpunt hierin is de speech die Roberta Sykes geeft tijdens een bijeenkomst in 1988. Hierin benoemt zij het politieoptreden voor het eerst als een morele overwinning.¹²⁷ Vanaf deze speech, die op videobeeld is vastgelegd, leggen meer Aboriginals het verband tussen het politieoptreden en een morele overwinning. Door deze individuele herinnering te delen is dit sentiment onderdeel geworden van het collectieve geheugen.

Conclusie

Opvallend is dat de herinneringen aan het begin van de protestactie veel gedetailleerder zijn dan in de interviews tijdens de protestactie. Ook over de financiële totstandkoming van de *Embassy* wordt tussen 1972 en 1992 gedetailleerder ingegaan. De Aboriginals benadrukken net als tijdens de protestactie dat het een actie was van de nieuwe, jongere generatie Aboriginals en dat de oudere generatie de actie aanvankelijk ook niet steunde. Waar er in het destijds nog plaats was voor een kritische blik op de protestactie, zijn deze Aboriginals in dit tijdsframe louter positief over de *Embassy*: ze benadrukken allemaal de eenheid en de verbondenheid onder Aboriginals die de *Embassy* heeft gebracht.

---

¹²⁵ Roberta Sykes in Sovereign Union, "Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little" Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹²⁶ Isobel Coe in Sovereign Union, "Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little" Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹²⁷ Roberta Sykes in Sovereign Union, "Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little" Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

Tussen 1972 en 1992 verschuift de aandacht van de aanleidingen naar de eisen. De eis om landrechten heeft zich ontwikkeld tot een eis om soevereiniteit, iets wat in eerder nog door de deelnemers werd afgewezen. Het economische aspect wordt belangrijker, hoewel het culturele aspect nog wel benoemd blijft.

Waar tijdens de *Embassy* het beleid van de regering nog uitgebreid behandeld werd in de interviews, komt dat nu niet meer naar voren. Opvallend is dat er in de collectieve ervaring niet wordt gesproken over de oppositie, terwijl er in de collectieve herinnering hier wel over wordt gesproken. De collectieve ervaring en de collectieve herinnering zijn doch eensgezind over het politieoptreden: hoewel de boosheid overheerst ontstaat er ook plaats voor het gevoel van een morele overwinning van de Aboriginals.

3.2 1993 -2012: Laat ons zegevieren

3.2.1 Herinnering aan de protestactie

Net als in de periode 1972-1992 wordt de beschrijving van het ontstaan van de protestactie gedetailleerder. Waar er tijdens *Embassy* vooral benoemd werd dat de actie ontstond na het statement van McMahan, wordt vanaf 1992 het beginpunt verder terug in de tijd aangewezen. Zo benoemt Michael Anderson dat volgens hem de oorsprong van het protest al veertien maanden voor de aanvang van het protest ligt: ‘Tijdens een bijeenkomst van de *Land Council Meeting* nam de nieuwe generatie het woord en in feite namen wij toen de macht over van de oudere generatie. Wij gingen niet meer afwachten tot ons gevraagd werd wat we wilden, maar we zeiden wat we wilden.’¹²⁸ Gary Foley is zelfs van mening dat de *Embassy* zijn oorsprong vindt in de *Gurundji-walk off* in 1966: ‘Dit leidde tot verschillende acties en uiteindelijk tot de *Embassy*’.¹²⁹ Net als in het tijdsframe 1972-1992 komen in deze interviews de verschillende ideeën voor een protest naar voren. Chicka Dixon vult aan dat hijzelf voorstelde om Pinchgut Island wilde bezetten, naar voorbeeld van de Indianen die in de Verenigde Staten Alcatraz hadden bezet.¹³⁰

Net als in het tweede tijdsframe komt de kritiek op de negatieve beeldvorming door de pers niet terug in deze interviews. Gary Foley benoemt in een interview wel dat hij ontevreden is over de berichtgeving over Aboriginals in het algemeen, maar benoemt hierbij niet specifiek

---

¹²⁸ Michael Anderson, ‘Founding of the Embassy’ *interview* with Brenda Gifford, recorded at the National Film and Sound Archive, 17-06-2011.

¹²⁹ Gary Foley in Goori2. “1972 Aboriginal Embassy Reunion 2006” Filmed [2006]. YouTube video, 16:29. Posted [02-11-2019]. https://www.youtube.com/watch?v=nRUSJkVmCmA&has_verified=1

¹³⁰ Chicka Dixon in Goori2. “The legendary Chicka Dixon speaks” Filmed [2005] YouTube video, 1:14:22. Posted [07-07-2019]. <https://www.youtube.com/watch?v=7Q-S7WsaR3Q>

de berichtgeving over de *Embassy* destijds. Daarentegen komt het belang van de *Embassy* veelvuldig aan bod in de interviews, zowel bij de deelnemers als bij andere Aboriginals. De deelnemers aan de protestactie benadrukken sterk de waarde van de *Embassy*. Het is opvallend dat de relevantie door de deelnemers voorheen vooral beschreven werd als het verenigen van alle Aboriginals, terwijl twintig jaar later de relevantie van de *Embassy* wordt beschreven in het licht van het actievoeren. Het politieke aspect wordt in dit tijdsframe belangrijker dan het culturele aspect. Deze verschuiving kan verklaard worden door de invloed van veranderende omstandigheden op herinneringen. Waar in eerdere tijdvakken het culturele aspect belangrijk is, wordt in dit tijdvak het protesteren voor de Aboriginal-belangen weer belangrijker, wat zich uit in de herinneringen. Michael Anderson is van mening dat de *Embassy* absoluut een blauwprint heeft gelegd voor de landrechten en de fundamentele vrijheden.¹³¹ Gordon Briscoe noemt de *Embassy* een belangrijke actie, omdat het de Aboriginals nog nooit eerder was gelukt om de federale overheid zo te confronteren.¹³² Gary Foley is ook van mening dat de *Embassy* de enige gebeurtenis is waarin de Aboriginals de Australische geschiedenis hebben veranderd.¹³³

De interviews die werden gegeven door Aboriginals die niet aanwezig waren bij het protest sluiten grotendeels hierbij aan. Opvallend is echter dat zij de *Embassy* veelal beschrijven als een startpunt van een nieuw tijdperk; het tijdperk waarin de strijd voor vrede en vrijheid centraal staat. Zo noemt Eleanor Gilbert de *Embassy* het startpunt voor de soevereiniteitsbeweging die zich inzet voor vrijheid en vrede.¹³⁴ Het is opvallend dat de deelnemers aan het protest aanleidingen aangeven als startpunt van de *Embassy*, terwijl zij die niet aanwezig waren de *Embassy* juist zien als aanleiding van een nieuw tijdperk. De collectieve ervaring volgt hierin dus een ander tijdspad dan de collectieve herinnering.

3.2.2. Herinnering aan de gestelde eisen

Net als tussen 1972 en 1992 worden de aanleidingen voor het protest niet meer benoemd in deze interviews. Waar tijdens de protestactie verschillende aanleidingen werden besproken, komt dit in geen van de interviews in dit tijdsframe aan bod. De gestelde eisen worden weinig retrospectief benoemd, maar worden gespiegeld aan de huidige eisen. De huidige eisen zijn van

---

¹³¹ Michael Anderson in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 207

¹³² Gordon Briscoe in *Sovereign Embassy*. "The spirit of the Tent Embassy - NAIDOC week 2012" Filmed [2012]. YouTube video, 05:35. Posted [07-07-2012]. <https://www.youtube.com/watch?v=QIBS4GO-xJE&t=27s>

¹³³ Gary Foley in Goori2. "Foley speaks - Melbourne 2004" Filmed [2004]. YouTube video, 05:01. Posted [02-05-2010]. https://www.youtube.com/watch?v=LnOHTeyKUIE&feature=emb_title

¹³⁴ Eleanor Gilbert in Foley, G. Schaap, A. and Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004):195.; Russel Taylor in *Sovereign Embassy*. "The spirit of the Tent Embassy - NAIDOC week 2012" Filmed [2012]. YouTube video, 05:35. Posted [07-07-2012]. <https://www.youtube.com/watch?v=QIBS4GO-xJE&t=27s>

zodanige invloed dat ze de herinnering aan de destijds gestelde eisen sturen. Zo benoemt Gary Foley in 2012 dat de eisen op dat moment gelijk zijn aan de eisen die veertig jaar eerder tijdens de *Embassy* gesteld werden: ‘We willen onszelf kunnen redden, economisch onafhankelijk zijn van de witte samenleving. Om economisch onafhankelijk te kunnen zijn heb je land nodig om een economische basis te kunnen bouwen.’¹³⁵ Waar Gary Foley zich hiermee vooral op de landrechten als eis richt, staat in vele andere interviews de vraag naar soevereiniteit centraal. In het voorgaande tijdsframe werd de term soevereiniteit voor het eerst gebruikt door de Aboriginals, als een verdergaande eis dan de landrechten. Vanaf 1992 wordt de term landrechten amper gebruikt en geldt soevereiniteit als standaardeis.

De aanspraak op soevereiniteit is internationaal gezien niet uniek. Jurist Paul McHugh benoemt dat vanaf de jaren 1990 in Noord-Amerika en Oceanië de roep om soevereiniteit door inheemse bevolkingen toeneemt. Dit wijdt McHugh aan het juridisch te kort schieten van de overheid in eerdere jaren toen Aboriginals streden voor erkenning van hun oorspronkelijke claims en status door het rechtssysteem. Door het gebrek aan juridische bescherming ging de vraag van landrechten over in soevereiniteit.¹³⁶ In interviews wordt vrijheid vaak samen met soevereiniteit benoemd; het toekennen van soevereiniteit aan Aboriginals zou hen de gewenste vrijheid geven, zoals Michael Anderson verwoord:

Soevereiniteit zou moeten betekenen dat wij als Aboriginals vrij zijn in het maken van keuzes en niet door de Australische overheid gedwongen worden tot keuzes. We moeten opkomen voor onze soevereiniteit, omdat wij hen nooit officieel de macht hebben gegeven over ons land en ons leven.¹³⁷

3.2.3. Herinnering aan de reactie van de overheid

Waar tussen 1972 en 1992 vooral aandacht werd besteed aan het gewelddadige optreden van de politie en de vorming van het gevoel van morele overwinning die dit optreden de Aboriginals bezorgde, wordt dit element in na 1992 amper aangehaald. Gordon Briscoe benoemt kort dat het politieoptreden ‘onnodig en wreed was’ en Chicka Dixon noemt het de meest gewelddadige actie die hij ooit had meegemaakt.¹³⁸ De scherpe veroordeling die eerder voorkwam, blijft hier achterwege. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de Aboriginals na 1992 minder te maken

---

¹³⁵ Gary Foley, *Tiga Bayles Radio show*, interview with Tiga Bayles, Radio Brisbane 98.9FM, 03-04-2012, geraadpleegd via: <http://www.kooriweb.org/foley/audio/audio1.html>

¹³⁶ Paul McHugh, *Aboriginal Societies and the Common Law: A History of Sovereignty, Status and Self-Determination* (Oxford: Oxford University Press, 2004), 318-320.

¹³⁷ Michael Anderson in Foley, G. Schaap, A. & Howell, E., *The Aboriginal Tent Embassy* (New York: Routledge, 2004), 207.

¹³⁸ Gordon Briscoe in *Sovereign Embassy*. “The spirit of the Tent Embassy - NAIDOC week 2012” Filmed [2012]. YouTube video, 05:35. Posted [07-07-2012]. <https://www.youtube.com/watch?v=QIBS4GO-xJE&t=27s>; Chicka Dixon in *Goori2*. “The legendary Chicka Dixon speaks” Filmed [2005] YouTube video, 1:14:22. Posted [07-07-2019]. <https://www.youtube.com/watch?v=7Q-S7WsaR3Q>

hebben gehad met politie die ingrijpt tijdens protesten. Hierdoor ligt het politieoptreden minder vers in het geheugen dan eerder. Na 1992 wordt meer aandacht geschonken aan de reactie van de regering en de oppositie. Opvallend, want dit werd eerder niet besproken in de interviews. De uitspraken over het beleid van de regering destijds worden in de interviews vaak gedaan met betrekking tot het hedendaagse beleid. De invloed van omstandigheden op herinneringen, zoals door Assmann beschreven, komt hieruit naar voren. Het huidige beleid en omstandigheden zijn van zodanige invloed dat ze de herinnering aan het beleid van weleer beïnvloeden. Gary Foley benoemt dat de macht van de *Australian Mining Industry Council* (AMIC) de afgelopen jaren alleen maar groeide. Dit zou ten koste gaan van de rechten van de Aboriginals, omdat de AMIC een ‘vieze, racistische’ campagne tegen de Aboriginals voert, die de binnenlandse beleidsvoering enorm heeft beïnvloed.¹³⁹ Gordon Briscoe geeft aan dat de overheid en haar organisaties geen interesse hebben of hebben gehad om het geld dat besteed wordt aan ‘Aboriginals’ anders te verdelen, omdat dit ten koste zou gaan van banen van de witte Australiërs.¹⁴⁰

Ook de reactie van de oppositie, vooral de Labor-partij, komt na 1992 weer terug in een aantal interviews, al is de mening hierover verdeeld. Enerzijds wordt Whitlam geprezen, omdat hij het Aboriginal-beleid van de Labor-partij heeft veranderd, door het assimilatiebeleid af te wijzen. Michael Anderson benoemt dat Whitlam deze verandering in slechts een nacht heeft doorgevoerd en spreekt zijn bewondering hiervoor uit.¹⁴¹ Desalniettemin spreekt niet iedereen zich opgetogen uit over Whitlam. Gary Foley vermeldt dat ze hun hoop op Whitlam hadden gevestigd tijdens de *Embassy*, vanwege zijn inzet voor de *Embassy*. Nadat Whitlam verkozen was heeft hij het vertrouwen van de Aboriginals verspeeld doordat hij op een slinkse wijze een nieuwe protestactie wilde voorkomen: ‘Toen Whitlam verkozen was, wilde hij een nieuwe actie voorkomen. In plaats van hoopgevende maatregelen te nemen, heeft hij veel Aboriginals aangenomen in overheidsdienst, zodat hij hen achter de hand had.’¹⁴²

Conclusie

In de interviews na 1992 worden de herinneringen aan het begin van de protestactie opnieuw gedetailleerder en wordt het beginpunt van de *Embassy* verder terug in de tijd gelegd, door Gary Foley zelfs al in 1966. Nog steeds is men het erover eens dat het belang van de *Embassy*

---

¹³⁹ Gary Foley in Goori2. “Foley speaks – Melbourne 2004” Filmed [2004]. YouTube video, 05:01. Posted [02-05-2010]. https://www.youtube.com/watch?v=LnOHTeyKUIE&feature=emb_title

¹⁴⁰ Gordon Briscoe, “Fight for Freedom,” 172.

¹⁴¹ Michael Anderson in Sovereign Union, “Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little” Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016], https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

¹⁴² Gary Foley in *Tiga Bayles Radio show*, interview with Tiga Bayles, Radio Brisbane 98.9FM, 03-04-2012, geraadpleegd via: <http://www.kooriweb.org/foley/audio/audio1.html>

gevonden kan worden in het verenigen van de Aboriginals, hoewel het politieke aspect in dit tijdsframe belangrijker wordt dan het culturele aspect. In de collectieve herinnering ontwikkelt de *Embassy* zich na 1992 tot een beginpunt van een nieuw tijdperk, waarin de soevereiniteitsbeweging centraal staat. Opvallend is dat dit in de collectieve ervaring niet zo expliciet benoemd wordt. Gelijk aan het vorige tijdsframe worden de aanleidingen van de protestactie niet meer benoemd en ook de destijds gestelde eisen worden amper benoemd. De eisen worden nog wel benoemd, maar de retrospectieve dimensie is weggefallen. De huidige eisen die in de interviews worden genoemd verschillen weinig van het vijf-punten-plan, al heeft de eis om landrechten plaats gemaakt voor soevereiniteit.

Waar tot 1992 veel aandacht werd besteed aan het politieoptreden tegen de *Embassy*, komt dit in dit na 1992 amper terug. Ook het ontstaan van het gevoel van een morele overwinning, wordt in de interviews niet expliciet meer benoemd. Wel worden de reacties van de regering en de oppositie weer benoemd in de interviews, alhoewel dit net als bij de gestelde eisen vooral vanuit een contemporain perspectief is.

Conclusie

Reeds in 431 voor Christus schreef de Griekse tragediedichter Euripides ‘Er is geen groter verdriet op aarde dan het verlies van je moederland.’ De Aboriginals verloren hun moederland aan de Europese kolonisten in de achttiende eeuw en na jaren van verschillende kleinere protesten in de twintigste eeuw leidde de uitspraak van McMahon op Australia Day in 1972 voor de grootste Aboriginal-protest tot nu toe: zes maanden lang bivakkeerden er op de lanen van het Parlementsgebouw Aboriginals in hun *Embassy*. De herinneringen aan deze protestactie, die de Aboriginals in interviews hebben vastgelegd, vormen een belangrijke basis voor onderzoek naar de *Embassy*. Daarom stond in dit onderzoek de ontwikkeling van deze herinneringen centraal.

De hoofdvraag van dit onderzoek was als volgt: Hoe heeft de herinnering van de Aboriginals aan de Aboriginal Tent Embassy zich ontwikkeld tussen 1972-2012? Uit de analyse is gebleken dat de herinnering aan de *Embassy* grotendeels consistent blijft over de jaren. Het belang van de *Embassy*, het belang van landrechten en de boosheid jegens de overheid en het beleid vormen hierbij de kern van de herinnering. Deze aspecten werken transgenerationeel door en zijn gelijk in de collectieve ervaring en de collectieve herinnering. Daarnaast komen deze drie aspecten in de drie tijdsvakken terug en worden grotendeels gelijklopend herinnerd.

Per tijdsframe zijn er echter ook verschillen op te merken die een veranderende herinnering duiden. Bepaalde aspecten krijgen in een bepaald tijdsframe meer aandacht, zoals de financiën van de *Embassy*, die enkel in het tijdsframe 1972-1992 naar voren komen. Andere aspecten veranderen definitief. Dit wordt echter niet zozeer veroorzaakt door generatiewisselingen, zoals Assmann betoogt, maar door de veranderende (leef)omstandigheden. De (leef)omstandigheden van de Aboriginals zijn gedurende de veertig jaar van dit onderzoek niet substantieel verbeterd. Hierdoor worden het politieke en economische aspect in het laatste tijdsframe (1993-2012) belangrijker dan het culturele en spirituele aspect, die vooral in de eerste jaren na de *Embassy* van belang waren en centraal stonden in de herinnering. Door de groeiende invloed van bijvoorbeeld de mijnindustrie en het uitblijven van veranderingen vrezden de Aboriginals voor hun economische en politieke positie en worden protesten belangrijker. Dit maakt dat ze in het laatste tijdvak vooral terugkijken op de *Embassy* als protest en in mindere mate op het verenigende aspect. Hierdoor wordt er door de Aboriginals soevereiniteit geëist in plaats van landsrechten om onafhankelijk te zijn van de overheid en de mijnindustrie. Daarnaast zorgen de uitblijvende veranderingen ervoor dat de Aboriginals de

herinneringen aan de *Embassy* koppelen aan het huidige beleid van de overheid en hun huidige omstandigheden.

In de interviews komen de collectieve ervaring en de collectieve herinnering grotendeels overeen. Het enige fundamentele verschil is gebleken in het startpunt van de *Embassy*: de collectieve herinnering wijst de *Embassy* aan als het startpunt van een nieuw tijdperk, waarin de soevereiniteitsbeweging centraal staat, terwijl de collectieve ervaring het startpunt van de protestactie veel verder terug in de tijd legt. De collectieve ervaring is deels consistent, maar sommige aspecten zijn veranderlijk. Zoals hierboven aangegeven zijn de veranderende omstandigheden door de jaren heen hier de belangrijkste oorzaak van.

In het theoretisch kader is gebleken dat herinneringen onderhevig zijn aan verandering. Individuele herinneringen bestaan enkel als sociaal construct en zijn onderhevig aan veranderende (leef)omstandigheden aan. Door het vastleggen van herinneringen kunnen ze plaats nemen in het collectieve geheugen, waardoor ze langer voortleven. Volgens Assmann stellen collectieve herinneringen ons in staat om kritisch te reflecteren op voorgaande generaties. Deze kritische analyse is echter niet terug te vinden in de interviews. Waar ten tijde van de protestactie nog kritisch gekeken werd naar de protestactie, is dit in de twee opvolgende tijdsframes niet meer terug te vinden. Wat betreft de invloed van de generatiewisselingen op herinneringen blijkt in dit onderzoek de theorie van Erll te kloppen. Bij generatiewisselingen is geen cesuur te vinden in de herinneringen, de herinneringen blijven grotendeels consistent door generatiewisselingen en werken dus transgeneratieel door.

Het is opvallend dat McGregor en Howe aangeven dat de substantiële accentverschuiving van het Aboriginal-activisme kenmerkend is voor de protesten in de vroege jaren zeventig. McGregor ziet de *Embassy* dus als uitwerking van deze verschuiving, terwijl de Aboriginals de *Embassy* juist aanwijzen als de aanleiding voor deze verschuiving. De *Embassy* maakte deze verschuiving mogelijk. Zowel McGregor als de Aboriginals wijzen wel dezelfde oorzaken aan. De rol van de nieuwe generatie Aboriginals wordt in de interviews in alle tijdsvakken genoemd en ook de opkomst van het pan-aboriginalisme wordt door de Aboriginals aangewezen als belangrijkste oorzaak van het succes van het protest.

Hoewel het onderzoek is gebaseerd op bijna honderd interviews, is het onderzoek wel beperkt tot de interviews die online of binnen de Nederlandse universiteiten beschikbaar waren. Hierdoor is een aantal bronnen niet meegenomen in het onderzoek die het onderzoek hadden kunnen aanvullen. Interviews die bijdragen aan de collectieve herinnering waren minder beschikbaar dan interviews die bijdragen aan de collectieve ervaring. Door meer bronnenonderzoek te doen naar deze groep kunnen de uitkomsten van het onderzoek worden

versterkt. Daarnaast is factor tijd een beperking in dit onderzoek. De herinneringen zijn onderzocht over een tijdspanne van veertig jaar. De zogenaamde *Three Generation Memory*, ook wel de korte termijn herinnering van de samenleving genoemd, beslaat ongeveer tachtig jaar. Na deze tachtig jaar is dus pas echt te onderzoeken welke herinneringen in het collectieve geheugen zijn opgeslagen en hoe deze zich hebben ontwikkeld. Aangezien de *Embassy* nog geen tachtig jaar geleden is, is hierover nog geen duurzame analyse mogelijk.

Uit het onderzoek is gebleken dat de herinnering van de Aboriginals niet geheel overeenkomt met de literatuur over de Aboriginalprotesten. In toekomstig onderzoek kan deze differentie verder worden onderzocht door de herinnering aan andere Aboriginal-protesten in de jaren zestig en zeventig te analyseren. Door te kijken of de nieuwe generatie al eerder protesten had georganiseerd en of het verenigende element hierin al naar voren komt, zal blijken of de *Embassy* een uitwerking was van de veranderende nadruk van de Aboriginal-activisten of dat deze veranderde nadruk juist door de *Embassy* werd gecreëerd, zoals de Aboriginals aangeven.

Literatuur

Primaire bronnen

Anderson, M. "Founding of the Embassy" *interview* with Brenda Gifford, recorded at the National Film and Sound Archive, 17-06-2011.

Andrew Schaap "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 1." Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012].
https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

Andrew Schaap "Speeches recorded at the Aboriginal Tent Embassy – Part 2." Recorded [30-07-1972], Soundcloud, 30:06. Posted [2012].
https://soundcloud.com/andrew_schaap/speeches-recorded-at-the-1

Australian Institute of Health and Welfare. *Mortality over the Twentieth Century in Australia – Trends and Patterns in Major Causes of Death*. Canberra: AIHW, 2006.

Briscoe, G. "Fight for Freedom." *Black: a newspaper to Support the Aboriginal Embassy*, July 1972.

Dixon, C. "The History of the Struggle for Aboriginal Rights." *First in Line*, ABC Radio, 22-08-1989.

Foley, G., *Tiga Bayles Radio show*, interview with Tiga Bayles, Radio Brisbane 98.9FM, 03-04-2012, geraadpleegd via: <http://www.kooriweb.org/foley/audio/audio1.html>

Gilbert, K. "Edutorial." *Alchuriga* I (3), 1.

Goori2, "Marcia Langton 1986" Filmed [1986], YouTube video, 01:43. Posted [11-09-2009].
<https://www.youtube.com/watch?v=4cI7PcMIPLY>

Goori2. "Foley speaks – Melbourne 2004" Filmed [2004]. YouTube video, 05:01. Posted [02-05-2010]. https://www.youtube.com/watch?v=LnOHTeyKUIE&feature=emb_title

Goori2. "Foley speaks – Melbourne 2004" Filmed [2004]. YouTube video, 05:01. Posted [02-05-2010]. https://www.youtube.com/watch?v=LnOHTeyKUIE&feature=emb_title

Goori2. "The legendary Chicka Dixon speaks" Filmed [2005] YouTube video, 1:14:22. Posted [07-07-2019]. <https://www.youtube.com/watch?v=7Q-S7WsaR3Q>

McMahon, G. *Australian Aborigines Commonwealth Policy and Achievements – Statement by the Prime Minister* (Canberra: Commonwealth Government Printing Office; 26-01-1972).

Medical Journal of Australia, Vol.2, 110.13 (1972).

Monday Conference, interview with Robert Moore, Brian White and Dominic Nagle, ABC Television, 20-03-1972.

Newfong, J. "The Aboriginal Embassy: its purposes and aims." *Identity*, July 1972: 4-6.

Pringle, B. "The Black Awakening." *The Builders' Labourer*, 1972: 29-33.

Sovereign Union, "Aboriginal Tent Embassy – short documentary by Francis Peters Little"
Filmed [1992] YouTube video, 55:23. Posted [26-10-2016],
https://www.youtube.com/watch?v=yifkscay_sl.

Soveriegn Embassy. "The spirit of the Tent Embassy - NAIDOC week 2012" Filmed [2012].
YouTube video, 05:35. Posted [07-07-2012].
<https://www.youtube.com/watch?v=QIBS4GO-xJE&t=27s>

Sydney Morning Herald, 27-07-1972, *Two ministers to see Aborigines*. Geraadpleegd via
National Archive Australia, Aboriginal Tent Embassy Volume 1, A6122, 2229.

Sykes, B. "Hope's ragged symbol." *Nation Review*, 29 July 1972: 1165-1174.

The report of the Committee to Review the Situation of Aborigines on Pastoral Properties in
the Northern Territory (1971), 48. Geraadpleegd op 23-02-2020 via:
<https://nla.gov.au/nla.obj-1746216022/view>

Secundaire literatuur

Anderson, A., R. Bjork, and E. Bjork. "Remembering can cause forgetting: Retrieval
dynamics in longterm memory." *Journal of Experimental Psychology: Learning,
Memory and Cognition* 20 (1994): 1063-1087.

Anderson, A., T. Bunda, and M. Walter. "Indigneous Higher Education: The Role of
Universities in Releasing the Potential." *The Australian Journal of Indigneous
Education* 37, no.1 (2008): 1-8.

Assmann, A. and U. Frevert. *Geschichtsvergessenheit Geschichtsversessenheit. Vom Umgang
mit deutschen Vergangenheiten nach 1945*. Stuttgart: DVA, 1999.

Assmann, A. *Der langen Schatten der Vergangenheits: Erinnerungskultur und
Geschichtspolitik*. München: C.H. Beck Verlag, 2006.

Berndt, R.M. "The concept of Protest in an Australian Aboriginal Context." In R.M. Berndt
(ed.) *A Question of Choice*. Perth: UWA Press, 1971.

Briscoe, G. "The orgins of Aboriginal political consciousness and the Aboriginal Embassy,

- 1907-1972." In Foley, G. Schaap, A. and Howell, E. *The Aboriginal Tent Embassy*. New York: Routledge, 2004.
- Chesterman, J. and B. Galligan. *Citizens Without Rights. Aborigines and Australian Citizenship*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Darian-Smith, K. and P. Hamilton. "Memory and History in Twenty-First Century Australia: A Survey of the Field." *Memory Studies* 6 no.3 (July 2013): 370-384.
- Davis, M. "Indigenous Struggle in Standard-Setting: The United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples." *Melbourne Journal of International Law* 9 no.2 (2013): 439-471.
- DeLaet, D. *The Global Struggle for Human Rights: Universal Principles in World Politics*. Boston: Wadsworth, 2006.
- Donnelly, J. *International Human Rights, 3rd edition*. Boulder CO: Westview Press, 2006.
- Erl, A. "Generation in Literary History: Three Constellation of Generationality, Genealogy and Memory." *New Literary History*, 45 no 3 (2014): 385-409.
- Foley, G. *Black Power in Redfern 1968-1972*. (2001).
- Fordham, H. "Remediating Australia's cultural Memory: Aboriginal memoir as social Activism." *Continuum*, 32(1): 42-51.
- Halbwachs, M. *On Collective Memory*. Chicago: The University of Chicago Press, 1992.
- Hamilton, P., "Memory and History in Twenty-First Century Australia: A Survey of the Field." *Memory Studies* 6 no.3 (July 2013): 370-384.
- Hogervorst, S. "National and International memory cultures of Ravensbrück." In Ene Koresaar e.a. (eds.), *Trauma, Ideology and Representation: Transdisciplinary Perspectives on the 20th Century as a Realm of Memory* Tallinn: Periodika, 2008.
- Howe, K. "Essay and Reflection: On Aborigines and Maori in Australian and New Zealand Historiography." *The International History Review* 10:4 (1988): 594-610.
- Howson, P. *The Howson Dairies: The Life of Politics*. Ringwood: Viking, 1984.
- Iveson, K. "Making Space Public through Occupation: The Aboriginal Tent Embassy, Canberra." *Environment and Planning A* 49, no. 3 (2017): 537-554.
- Jonas, B. "Identity rights - Introduction seminar." *Australian Institute of Aboriginal and Torres Strait Islanders Studies*." unpublished, (1996): 1-37.
- Kansteiner, W. "Finding meaning in memory: a methodological critique of collective memory studies." *History and Theory*, 141: 179-197.
- Lippmann, L. "Aboriginal – White Attitudes." In F.S. Stevens, *Racism: The Australian*

- Experience (Volume Two)*. Sydney: ANZ Book Co, 1972.
- Lübbe, H. "Der Nationalsozialismus im deutschen Nachkriegsbewusstsein." In *Historische Zeitschrift* 236, no. 1 (1983): 579-599.
- Macintyre, S. *A Concise History of Australia*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
- Mann, J. "Citizenship in Transnational Perspective: Australia, Canada, and New Zealand." *Nations and Nationalism* 18, (2012): 483-503.
- Martínez, J. "Problematising Aboriginal Nationalism." *Aboriginal History* 21 (1997): 133-147.
- McGregor, R. "Another Nation: Aboriginal Activism in the late 1960s and the early 1970s." *Australian Historical Studies* 40:3 (2009): 343-360.
- McHugh, P. *Aboriginal Societies and the Common Law: A History of Sovereignty, Status and Self-Determination*. Oxford: Oxford University Press, 2004.
- Moran, A. "As Australia decolonizes: Indigenizing settler nationalism and the challenges of settler/indigenous relations." *Ethnic and Racial Studies* 25:6 (2002): 1013-1042.
- Moses, D. "Empire, colony, genocide: Keywords and the philosophy of history." In *Empire, Colony, Genocide: Conquest, Occupation and Subaltern Resistance in World History*. New York: Berghahn Books, 2008.
- Moses, D. "Race and Indigeneity in Contemporary Australia." In Manfred Berg & Simon Wendt eds., *Racism in The Modern World: Historical Perspectives on Cultural Transfer and Adaption*. New York: Berghahn Books, 2011.
- Muldoon, P. and A. Schaap. "Aboriginal Sovereignty and the Politics of Reconciliation: The Constituent Power of the Aboriginal Embassy in Australia." *Environment and Planning D: Society and Space* 30, no. 3 (2012): 534-550.
- Nakata, M. "Australian Indigeneity Studies: A Question of Discipline." *The Australian Journal of Anthropology* 17, no.3 (2006): 265-275.
- Nersessian, D. "Rethinking Cultural Genocide under International Law. Carnegie Council for Ethics in International Affairs, Human Rights Dialogue."
https://www.carnegiecouncil.org/publications/archive/dialogue/2_12/section_1/5139
(geraadpleegd op 30-04-2020)
- Padbury, N. *Survival. A History of Aboriginal Life in New South Wales Surrey Hilles*: Ministry of Aboriginal Affairs NSW, 2005.
- Robinson, S. "The Aboriginal Embassy: An Account of the Protests of 1972." *Aboriginal History* 18, 2. (1994): 3-21.
- Solomon, F. "Social Dimension of Mining: Research, policy and practice challenges for the

minerals industry in Australia.” *Resources Policy* 33:3 (2008):142-149.

Stokes, G. “Mining Corporations and Aboriginal Land Rights in Australia: A Critique and Proposal.” *The Australian Quarterly* 59, no. 2 (1987): 182-198.

Wiessner, S. “Indigenous Sovereignty.” *Vanderbilt Journal of Transnational Law* 41:1441 (2008): 1141-1176.

Woolford, A. “Ontological destruction: Genocide and Canadian Aboriginal People.” *Genocide Studies and Prevention*, no. 4 (2009): 81-91.

Websites

Aboriginal History, “About us” aboriginalhistory.org.au.

<https://aboriginalhistory.org.au/about/> (geraadpleegd op 28-04-2020)

The Koori History Website. “Home”, [kooriweb.org](http://www.kooriweb.org).

<http://www.kooriweb.org/foley/indexb.html> (Geraadpleegd op 17-03-2020)